

moravský senior®

Magazín pro poutavé čtení a volný čas...

9/2017

Moravské divadlo Olomouc v sezoně 2017/2018

Téma:
Dny evropského dědictví

Rozhovor:
Pavel Hekela

Pozvánkový
servis

Magazín **Moravský Senior** pro vás tiskne tiskárna **FGP studio**, rodinná firma již s 25letou tradicí.

Naší prioritou je být stále na špici, proto nejen že používáme nejmodernější vybavení, ale také se soustředíme na široké spektrum technologií. Díky tomu vám můžeme nabídnout opravdu velké množství tiskovin a jejich následné zušlechťování.

FGP®
STUDIO
T I S K Á R N A

www.fgp.cz

FGP studio

Táboritů 1, 779 00 Olomouc
tel.: +420 585 119 109
e-mail: objednavky@fgp.cz

OBSAH

ROZHOVOR: Pavel Hekela

strana 4

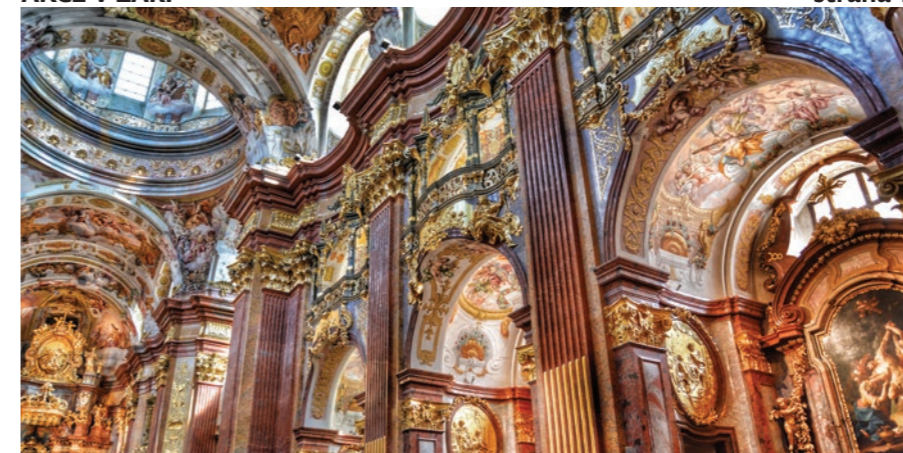

TÉMA: Dny evropského dědictví

strana 8

AKCE V ZÁŘÍ

strana 13

RADY, TIPY, ZPRÁVY Z KRAJE

strana 17

SÍLA PŘÍRODY: Mišpule

strana 22

ČTENÁŘ REPORTÉR

strana 24

SEZNAMKA PRO SENIORY

strana 26

KŘÍŽOVKA

strana 27

ÚVODNÍ SLOVO

Život je divadlo

Tolik rolí, které každý z nás zahraje během života, nejdě snad ani spočítat. A že to jsou velká dramata, ať už veselohry, frašky, pohádky či tragédie...

A protože jsou za námi prázdniny, po kterých začne v řadě kulturních institucí nová sezona, postavili jsme zářijové vydání magazínu na rozhovoru s ředitelem Moravského divadla v Olomouci Pavlem Hekelou. Dozvíte se nejen o chystaných premiérách a o tom, co se v divadle dělo v průběhu uplynulých dvou měsíců, ale také o tom, jaké výhody největší kamenné divadlo v kraji nabízí seniorům.

K září kromě začátku školního roku a konce léta patří také Dny evropského dědictví, Mezinárodní varhanní festival a další zajímavé události, jakou je například i oslava svátku seniorů v Olomouci.

Vím, že ne každé či každému z vás dovoluje zdraví navštěvovat nejrůznější společenské akce. A že se vaše potřeby týkají úplně jiných věcí. Nerada bych ale tento editorial končila tragicky.

Prála bych vám všem, aby váš podzim života byl co nejvíce barevný a naplněný důstojností.

Veronika Kolesárová,
šéfredaktorka

Tiráž

MORAVSKÝ SENIOR® – magazín pro seniory Olomouckého kraje

Vydavatel: Moravský senior, z.s., Táboritů 237/1, Bělidla, 779 00 Olomouc, IČO: 03339769, Registrováno pod číslem MK ČR E 21702, vychází desetkrát ročně.

Technická redakce: BastArt.cz, spol. s r.o., Šlechtitelů 1, 772 00 Olomouc, e-mail: info@bastart.cz

Šéfredaktorka: Veronika Kolesárová, e-mail: redakce@moravskysenior.cz, tel: 775 242 270

Koordinátorka, distribuce: Vendula Boudníková, e-mail: office@moravskysenior.cz, tel: 725 190 555

Inzerce: Daniela Krupová, e-mail: inzerce@moravskysenior.cz, tel: 736 456 791

Korektury: Blanka Peřinová, e-mail: blanka.perinova@fgp.cz

Tisk: Miloslav Kyjevský – FGP studio, Táboritů 237/1, Bělidla, 779 00 Olomouc

Distribuci zajišťuje: GEIS – zákaznické centrum tel: 951 277 777, www.baliky.cz

Náklad tohoto čísla je 25 000 ks.

Datum vydání: 5. 9. 2017.

Redakční uzávěrka příštího čísla: 18. 9. 2017.

Titulní foto: Michal Hančovský

ZDARMA

Ředitel Moravského divadla Olomouc Pavel Hekela (uprostřed) s olomouckým primátorem Antonínem Staňkem (vpravo) při kontrolním dni během prázdninové rekonstrukce divadla. Foto: archiv Magistrátu města Olomouce

„POSTAVIT DOBRÝ DRAMATURGICKÝ PLÁN, TO JE VELKÁ ALCHYMIIE,“ ŘÍKÁ ŘEDITEL MORAVSKÉHO DIVADLA OLOMOUC

Dvanáct premiér nabídne v sezoně 2017/2018 Moravské divadlo Olomouc. Milovníci klasického baletu se dočkají například Zkrocení zlé ženy, pět premiér nabídne soubor činohry a pro nejmenší je připravená pohádka Jana Weřicha Královna Koloběžka první. Kromě novinek a také nabitého divadelního repertoáru na diváky čeká také nové prostředí, protože přes prázdniny se v divadle pilně opravovalo. O tom i o možnostech výhodnějšího vstupného pro seniory popovídal v rozhovoru ředitel Moravského divadla Olomouc Pavel Hekela.

Pane řediteli, prázdniny jsou za námi. Během nich se v divadle namísto herců pohybovali stavbaři. Na čem pracovali a co se změnilo pro diváky?

Uskutečnila se již druhá fáze revitalizace hlediště. Po loňské rekonstrukci galerie, toalet a pracoviště zvukářů jsme se letos věnovali parteru, lóžím a balkonům. Je vyměněná podlaha, dveře do lóží, opraveny jsou štuky a omítky. Máme nové tapety, koberce i čalounění, uskutečnily se i výměny kabeláže a další technologické kroky. Všechno zkrátka směřuje k většímu komfortu pro diváky.

Na konci léta a začátkem září se uskutečnil první ročník nového festivalu pod názvem Moravské divadelní léto. S jakými ambicemi jste ho uspořádali?

Jeden festival tady již v minulosti byl. Jmenoval se Olomoucké divadelní prázdniny. Měl pět nebo šest ročníků, vloni jsme ho vynechali, částečně to bylo z důvodu organizačních a částečně finančních. V nové letošní podobě je festival opravdu pod širým nebem a překračuje brány Olomouce.

Pro letošní ročník jsme vybrali atraktivní představení Robin Hood, které je běžně přes sezonu vyprodané, a zopakovali jsme ho v atraktivních prostředích - v amfiteátru na Pevnosti Poznání, na fortu v Křelově a v Zámeckém parku v Čechách pod Kosířem. Korunní pevnůstka hostila i představení Central West Park Woodyho Allena a vystoupili zde i kolegové ze Slovenska. (Vzhledem k uzávěrce zářijového vydání nebylo možné reflektovat detailně průběh festivalu - pozn. red.)

Jak bude vypadat další ročník?

V příštích letech snad budeme moci nabídnout více titulů, které jsou striktně vyprodané. Rozhodně půjde o formu open air, tedy představení pod širým nebem. Byl jsem v angažmá v Českých Budějovicích, kde se za každého počasí hraje v Českém Krumlově, proslulým svým otáčivým hledištěm. Zde také nemáte možnost žádné mokré varianty. Jen je potřeba mít jasně nastavená pravidla pro případ nepřízně počasí.

Fotografie z prázdninové rekonstrukce. Foto: archiv Magistrátu města Olomouce

Sluha dvou pánů. Foto: archiv MDO/Pavel Malý

Vraťme se zpátky k nové divadelní sezoně. Popište, jak vznikala skladba repertoáru?

Postavit dobrý dramaturgický plán, to je velká alchymie. Divadlo našeho typu, tedy městského, je na tom zcela jinak než například divadla v Praze. Na rozdíl od jejich možnosti se profilovat a věnovat se pouze určitým žánrům či poetice jsme my do jisté míry omezeni tím, že chceme vyhovět širokému spektru publika. Musíme mít populární operetu pro ty, kteří se chtějí pobavit a zasmát. V činohře pak nějakou opravdu dobrou komedii. Stejně tak ale chceme reagovat na společenskou

situaci a nemůžeme rezignovat na poslání umělecké a náročné dramaturgie. A musíme mít moderní i klasický balet. V opeře pak nesmějí chybět ani známé ani objevené tituly. A pak tu máme děti, studenty, seniory, na které také nechceme zapomenout. Moravské divadlo tu není jen pro Olomoučany, ale i pro diváky ze vzdálenějších měst a obcí.

Zmínili jste seniory. Co konkrétně jim můžete nabídnout?

Pro seniory máme čtyři nabídky. První tři jsou dané a v řádu divadla zakotvené. Zvýhodněné seniorské předplatné. Každý zájemce se může stavět na pokladně, kde mu naše zaměstnankyně vše mile rády vysvětlí. Ti, kdo se umějí pohybovat na internetu, veškeré informace najdou na našich webových stránkách. Kromě předplatného uvádíme ještě seniorská představení, která nabízíme se zhruba měsíčním předstihem. Jsou převážně v odpoledních hodinách a o víkendech. Třetí nabídkou jsou veřejné generální zkoušky. Na ty je opravdu velmi vlídné vstupné ve výši 50 korun. Zde ovšem vždy záleží na rozhodnutí režiséra, jestli poslední zkouška bude veřejná nebo ne. Jsou režiséři, kteří to nedělají vůbec a jsou tací, kteří to mají rádi, protože dostávají jakousi zpětnou vazbu od publika ještě před premiérou. Čtvrtá nabídka vzniká ve spolupráci s magistrátem a jedná se o příležitostné akce. Jako příklad uvedu každoroční představení pro sedmdesátáky.

Ilustrační foto z představení Robin Hood. Foto: archiv MDO/Jan Procházka

Jací jsou senioři diváci?

Myslím si, že obecně starší generace tihne ke klasickému repertoáru, ať už baletnímu nebo činohernímu. V oblíbě je také opereta. A opera? Ta prostě potřebuje kultivovaného diváka a životní zkušenosti seniorů jsou tou správnou oporou vkusu.

Vy sám jste již důchodu, i když stále pracujete...

Ano, v důchodu jsem od 3. května letošního roku. Připadá mi to ovšem naprosto neuvěřitelné! Ovšem v divadle bych měl pracovat nejméně ještě rok, jak mi ukládá smlouva. Pak se ukáže co dál. Rád bych využil této příležitosti, abych poděkoval našemu věrnému publiku za dlouholetou přízeň, připojil pozvání do divadla a s úctou popřál všem hodně zdraví, pohody a sluníčka.

Připravila: Veronika Kolesárová

Představení Robin Hood mohli diváci shlédnout také v rámci Moravského divadelního léta. Foto: archiv MDO/Jan Procházka

Mgr. Pavel Hekela

(*3. 3. 1954 v Olomouci)

Pražskou DAMU absolvoval Pavel Hekela v roce 1977, a poté prošel řadou divadel. Jako herec, režisér a krátce i šéf činohry působil především v Olomouci a v Šumperku, ale hostoval i v Brně, Praze, Českých Budějovicích a v Maďarsku v Szegedu a v Pécsi. V letech 1997 až 2000 byl také jednatel a ředitelem nahrávacího studia a reklamní agentury.

Od 1. ledna 2000 působil jako ředitel Českého rozhlasu Olomouc.

Od října 2013 je ředitelem Moravského divadla Olomouc.

PREMIÉRY V SEZONĚ 2017/2018:

- 15. 9. 2017**
Janka Ryšánek Schmiedtová, Michaela Doleželová:
VZPOURA NEVĚST (Č) – režie Janka Ryšánek Schmiedtová
- 6. 10. 2017**
Oskar Nedbal: VINOBRANÍ (OP) – režie Roman Vencel, Michaela Doleželová
- 3. 11. 2017**
ZKROČENÍ ZLÉ ŽENY (B) – režie Robert Balogh
- 24. 11. 2017**
Edmond Rostand: CYRANO Z BERGERACU (Č) – režie Nikolaj Penev
- 15. 12. 2017**
Giuseppe Verdi: ERNANI (O) – režie Karla Štaubertová
- 19. 1. 2018**
Romain Rolland: PETR A LUCIE (Č) – režie Marián Pecko
- 28. 1. 2018**
Jan Werich: KRÁLOVNA KOLOBĚŽKA PRVNÍ (P) (mimo ABO) – režie Jan Ťoupalík
- 23. 2. 2018**
Petr Markov, Jindřich Brabec: ZVONOKOSY (M) – režie Dagmar Hlubková
- 16. 3. 2018**
Christopher Hampton: NEBEZPEČNÉ VZTAHY (Č) – režie David Šiktanc
- 13. 4. 2018**
Central European Dance Meeting (B)
- 11. 5. 2018**
Jan Vrba: BOŽÍ MLÝNY (Č) – režie Roman Vencel
- 8. 6. 2018**
Gaetano Donizetti: DON PASQUALE (O) – režie Václav Věžník

B – balet, Č – činohra, M – muzikál, O – opera, OP – opereta, P – pohádkový titul

DNY EVROPSKÉHO DĚDICTVÍ 2017

Dny evropského dědictví (European Heritage Days, dále EHD) každoročně v měsíci září otevírají nejširší veřejnosti brány nejzajímavějších památek, budov, objektů a prostor, včetně těch, které jsou jinak zčásti nebo zcela nepřístupné.

Dny evropského dědictví jsou významnou kulturně poznávací společenskou akcí, která slouží k posílení historického povědomí v nejširších souvislostech se zvláště důrazem na vnímání mezinárodního kontextu národního kulturního dědictví.

EHD rozšiřují a zvyšují všeobecné povědomí o našem kulturním dědictví. Pro širokou veřejnost zpřístupňují co nejvíce zajímavých a výjimečných památek, budov, objektů i prostor, včetně těch, které jsou jinak zčásti nebo celé nepřístupné. Nesoustřeďují se pouze na prohlášené historické památky, jako jsou hrady, paláce či katedrály, ale snaží se dosáhnout mnohem dále tak, aby byly zahrnuty i různé jiné objekty – národní parky, uhelné doly, vykopávky či rekonstrukce původních staveb, protiletadlové kryty, zříceniny, parníky atd. Otevírají dveře soukromých i veřejných budov (radnice, budovy soudů, školy, kanceláře, obytné domy atd.), které nebývají přístupny veřejnosti nebo pouze příležitostně a částečně. V objektech, které jsou běžně přístupné veřejnosti, a je v nich vybíráno vstupné, může být tento den vstup volný nebo by měl být nabízen speciální program (například zvláštní prohlídková trasa, koncert, výstava atp.).

Placená inzerce

V rámci EHD je obdobným způsobem kladen důraz také na zpřístupnění movitého kulturního dědictví.

Jejich cílem je hledání cest ke kořenům naší, evropské i světové civilizace. Proto jsou v rámci EHD pořádány nejrůznější doprovodné akce - přednášky, koncerty, městské slavnosti, ale i soutěže a další kulturní programy. Jednotlivé země nebo i města vyhlásí svá národní témata, jejichž prostřednictvím obrací pozornost organizátorů i návštěvníků na různorodé fenomény přírodního a kulturního dědictví. Hledání identity jedince žijícího v 21. století, ve stále více se globalizujícím světě - to je to, čemu EHD přispívají, a proto se těší stále vzrůstající oblibě a většímu zájmu. Dny evropského dědictví jsou významnou celoevropskou kulturně poznávací, společenskou a výchovnou akcí.

Bouzov

Státní hrad Bouzov

Hranice

Arboretum Střední lesnické školy
Evangelický kostel
Kaple sv. Josefa ve Slavíči
Masarykovo náměstí s Kostelem Stětí sv. Jana Křtitele
Mauzoleum
Mázhaus měšťanského domu č.p. 29
Muzeum (Stará radnice)
Muzeum na zámku
Poutní místo Kostelíček
Radniční věž (Stará radnice)
Synagoga
Tunel ve Slavíči
Zámek
Židovský hřbitov

Lipník nad Bečvou

Bývalá zámecká konírna
Farní kostel sv. Jakuba Většího
Klášteřínský kostel sv. Františka Serafinského
Kostel Církve československé husitské - bývalá synagoga
Nový židovský hřbitov
Střešní zahrada
Zvonice

Šternberk

Bývalý augustiniánský klášter
Expozice času
Chrám Zvěstování Panny Marie
Mariánský sloup
Státní hrad Šternberk

Přerov

Farní kostel sv. Máří Magdalény, Přerov - Předmostí
Farní kostel sv. Vavřínce
Zámek (Muzeum Komenského)
Židovský hřbitov
Minimuzeum civilní obrany Přerov Dluhonice
Hrad Helfštýn
Kostel sv. Michala
Městské hradby s 10ti baštami a fortanou
Městský dům
Městský park Michalov
Pravoslavný chrám sv. Cyrila a Metoděje
Sbírkový skleník v parku Michalov

Litovel

Kaple sv. Jiří
Kostel sv. Marka
Muzeum Litovel
Radniční věž
Svatojánský most

Střítež nad Ludinou

Malé muzeum minerálů

Prostějov

Radnice a radniční věž

Dřevohostice

Zámek a Hasičské muzeum v předzámčí

Šumperk

Bývalý žerotínský zámek
Divadlo Šumperk
Evangelický kostel
Evropský dům setkávání - tzv. Geschaderův dům
Kostel starokatolický sv. Jana Evangelisty
Kostel sv. Barbory
Kostel sv. Jana Křtitele
Kostel Zvěstování Panny Marie
Pavlinin dvůr - budova Vlastivědného muzea v Šumperku
Radnice
Státní okresní archiv Šumperk

Hoštejn

Fara v Hoštejně

Kosov

Kosovská rychta

Lupěň

Železniční skanzen

Jeseník

Muzeum Vincenze Priessnitze
Vodní tvrz

Náměšť na Hané

Zámek Náměšť na Hané

Vikýřovice u Šumperka

Muzeum silnic ve Vikýřovicích u Šumperka

Zábřeh

Dům Pod Podloubím - Muzeum
Farní kostel sv. Bartoloměje
Filiální kostel sv. Barbory
Hrad a zámek Zábřeh
Kostel Církve československé husitské
Zámek Skalička

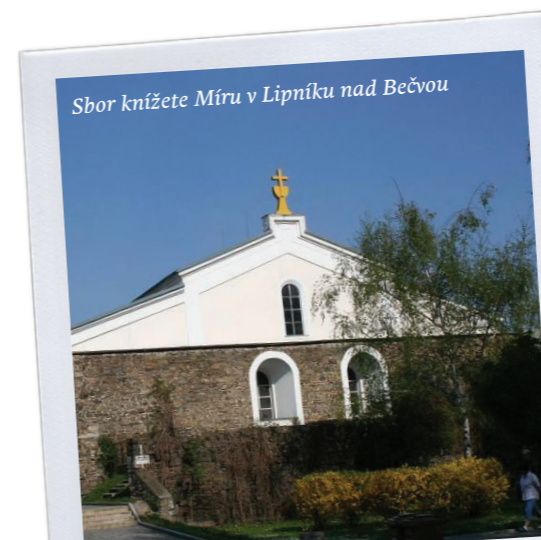
Hrad Šternberk

Evropský dům setkávání v Šumperku

Hrad Bouzov

Sbor knížete Míru v Lipníku nad Bečvou

Expozice času ve Šternberku

Šumerská radnice

Pavlinin dvůr v Šumperku

zdroj foto: archiv www.historickasidla.cz

Filemon & Baucis Informace, potřeby a pomůcky pro aktivní život seniorů, výlety pro seniory

- bylinky a bylinné čaje ROSA CANINA
- bylinné produkty firmy NADĚJE Mgr. Podhorné
- široký sortiment řady ALPA
- obouváky a vyzouváky
- extra dlouhé obouvací lžice (do délky 87 cm)
- kompenzační pomůcky - na objednávku
- keramické pemzy - trvanlivé, šetrné, pro diabetiky

PRODEJNA: Prostějov, nám. T.G.Masaryka 18 (Nový dům)
PO - PÁ: 9 - 17 h.
SO: 9 - 11:30 h.
tel. 722 464 228
(728 337 983 - e-shop)

Na výlety odjíždíme z Prostějova od hlavního nádraží. Pro větší skupiny je možné domluvit také jiné nástupní místo.

www.filemon-baucis.cz

PROGRAM DED V OLOMOUCI

Krajské město ožije ve dnech 6. až 10. září nespočtem kulturních akcí, které jsou uspořádány v rámci letošního ročníku Dnů evropského dědictví. Připraveny jsou koncerty, festival pouličního umění, knižní burza, filmové projekce a mnoho dalšího. Přinášíme vám přehled nejdůležitějších akcí, které se v Olomouci uskuteční.

StreetArt Festival

4.–10. září
 exhibice graffiti & street-art
 10. ročník největšího festivalu v České republice
www.streetart-festival.cz

Hudební symposium v Letním kině

5.–9. září | 18.00–22.00 | Letní kino
 18.00 | hudební symposium – jam / open mic / basking stage pod vedením známé olomoucké hudební osobnosti
 20.00 | promítání filmů – v hlavní roli žena

úterý 5. září

18.00 | Hudební symposium Michaela Grohmanové
 20.00 | Balada pro banditu – muzikál / romantický, Československo, 1978, 89 min

středa 6. září

18.00 | Hudební symposium Zuzany Mimrové
 20.00 | Frida – drama / životopisný, USA / Kanada, 2002, 123 min

čtvrtek 7. září

18.00 | Hudební symposium Aleny Karkoškové
 20.00 | Červená – dokumentární, Česko / Slovensko, 2017, 80 min – česká premiéra

pátek 8. září
 18:00 | Hudební symposium Mirky Jandekové
 20.00 | Coco Chanel – drama / životopisný, Francie / Belgie, 2009, 105 min
www.facebook.com/LetniKinoOlomouc

Olomoucké knižní trhy & burza učebnic

6.–9. září | 9.00–18.00 | Dolní náměstí
 tradiční knižní a antikvariátní trhy spojené s Burzou učebnic
www.kniznitryh.cz

Letní čítárna v parku

pátek 8. září | 12.00–17.00 & sobota 9. září | 10.00–17.00 | Smetanovy sady u Fontány
 tradiční čítárna Knihovny města Olomouce
 možnost začíst se do knihy v příjemném prostředí olomouckých parků, resp. si nějakou knihu odnést
www.kmol.cz

Cena primátora města Olomouce

pátek 8. září | 19.30 | Horní náměstí
 slavnostní předávání Ceny primátora

PechaKucha Night Olomouc vol.12

pátek 8. září | 20.20

prezentace na téma architektury, urbanismu a veřejného prostoru, návštěvníky čeká desítky kreativních prezentujících... Přijďte se nechat inspirovat!
www.pechakucha.org/cities/olomouc

Koncerty

sobota 9. září

Horní náměstí

10.00 Alasdair Bouch
 16.30 Alen
 17.30 Acoustic Fields
 18.30 The Gardeners
 20.00 Debbi

Letní kino

13.00 Libor Lee Navarro
 14.00 Big Band Žerotín
 15.00 Desigual Quartet

Festival VZÁŘÍ

9.–10. září | Smetanovy sady
 7. ročník mezinárodního festivalu světla a videomappingu
www.vzari.cz

Z divadla do pohádky

sobota 9. září
 13.00–19.00 | Divadlo Tramtarie & ASO park Na Střelnici
 interaktivní stezka pro děti i rodiče s oblíbenými pohádkami Divadla Tramtarie

13.00–18.00 | start stezky je v Divadle Tramtarie ve Slovanském domě na Hynaisově ulici | stezka pokračuje do nedalekého ASO parku, kde budou účastníci plnit zábavné úkoly v kulisách pohádek Divadla Tramtarie a kde se setkají s postavami z pohádek, třeba s Pračlovíčkem, Terezkou a jejím kouzelným autíčkem nebo s živou Mašinkou z Pohádek o mašinkách | po splnění všech úkolů čeká každého odměna
 ...dále: oblíbený divadelní fotokoutek s Andreou Simperovou | komentované prohlídky o historii parku a bývalé měšťanské střelnici, představení projektu nového Divadla Tramtarie na místě bývalé střelnice

Komentované prohlídky Divadla Tramtarie

13.00–17.00 v každou celou hodinu podíváte se do míst, kam běžně diváci nemohou, můžete nahlédnout do herecké šatny, do skladu kulis i mini-dílny
www.divadlotramtarie.cz

Řeka má duši

9.–10. září | řeka Morava
 multizánrový festival & scénicko-divadelní představení na řece Moravě s OLOLODÍ
www.plavbyolomouc.cz

Promenádní koncert | Olomoucký swingband

neděle 10. září | 16.00 | Smetanovy sady, altán u fontány
 ukončení sezóny promenádních koncertů
promenadnikoncerty.olomouc.eu

Komentované prohlídky & procházky

4.–10. září
 netradiční prohlídky pozoruhodných míst se zajímavými osobnostmi
 úterý 5. září | 16.00 | Letiště Olomouc - Neředín
 přednáška a promítání fotografií, procházka k historickým hangárům na letišti (Wagner, Pícha II.), komentovaná prohlídka nové Expozice historie letiště Olomouc: sraz v AirBaru na letišti, účast volná

K Hromovu dubu – cestou poznání odkazů našich předků

středa 6. září | 15.00 a sobota 9. září | 10.00 | Černovír
 komentované prohlídky nových krajinných prvků Rodinných hájů: Strážná bouda a Venkovní katedrála, Hromův dub, s rozšířením odkazů našich předků, zejména Střední školy zemědělské a zahradnické, Vojenského hřbitova Černovír, vodního ochranného poldru a železniční trati Olomouc – Praha
 provádí Jiří Košík a PaedDr. Rudolf Hradečný | organizuje Senior-Activity sraz na parkovišti Klášterního Hradiska trasa vede mimo dopravní ruch | délka 5,5 km až k autobusové zastávce DPMO v Chomoutově, účast volná

Příběhy neředínského hřbitova

čtvrtek 7. září | 15.00 a 17.00 | Ústřední hřbitov v Neředíně

prohlídka o vzniku a proměnách největšího olomouckého hřbitova a jeho vztahu k olomoucké historii, se zaměřením na židovský hřbitov, provádí PhDr. Tomáš Hrbek & RNDr. Ladislav Šnevajs
 sraz u historické (spodní) hlavní hřbitovní brány
 nutnost registrace v Informačním centru_maximum 35 osob

Olomoučtí ostrostřelci a jejich střelnice

sobota 9. září | ASO park Na Střelnici
 komentovaná prohlídka o historii parku a bývalé měšťanské střelnici
 výstava historických fotografií a replik historických terčů, provádí Ing. Roman Gronsý, účast volná

Otevřená radnice

Noční prohlídky radnice s výstupem na věž
 pátek 8. září | 21.00–23.00
 vstupné 50 Kč

Prohlídka reprezentativních prostor radnice, kaple, výstup na věž

sobota 9. září | 10.00–16.00
 vstup volný

Prohlídka pracovny primátora

sobota 9. září
 setkání s primátorem města doc. Mgr. Antonínem Staňkem, Ph.D. v jeho pracovně

Setkání s Charlesem Wildou

komentované prohlídky fresek v obřadní síni
 sobota 9. září | 10.00, 11.00, 13.00 | obřadní síň
 vstup volný

Olomoucké Lafayettovské slavnosti

6.–9. září
 Divadlo v autentických historických kulisách, divadelní představení Jana Sulovského o olomouckých osobnostech. Vstupné: v předprodeji 100 Kč

Jan Sulovský: Příběh vášnivě lásky aneb Břetislav a Jitka na cestě do Olomouce

středa 6. září 2017 | 20.00 | Archiv Armády ČR
 V této inscenaci se přeneseme do nejstarší historie Čech a Moravy. Hlavními hrdiny jsou kníže Břetislav

I., nemanželský syn Oldřicha a Boženy, a Jitka ze Schweinfurtu, kterou její nastávající choť unesl z rodinného kláštera Babenberků ve Svinirodu. Břetislav s Jitkou uprchli do Olomouce, která byla tehdy sídelním místem knížete moravského. Oddáni byli zřejmě na olomouckém hradě. Podle pověsti založil Břetislav pro svou paní jako letní sídlo malý hrádek, na jehož místě později vyrostlo Klášterní Hradisko.

Účinkují: Petr Kubes, Lenka Kočišová, Vladimír Hrabal, Václav Bahník a Jaroslav Krejčí
 Režie: Václav Bahník

Jan Sulovský: Lafayette – Hrdina dvou světadílů

čtvrtek 7. září 2017 | 20.00 | Archiv Armády ČR
 Inscenace, která byla poprvé uvedena před dvaceti lety, přibližuje divákům působivou a zábavnou formou pestrý a dobrodružný život generála Lafayettea, který se zasloužil o vítězství amerických osad v boji za nezávislost a stal se jednou z ústředních postav Velké francouzské revoluce. Zvláštní důraz přitom inscenátoři položili na téměř tříleté olomoucké uvěznění Lafayettea, na jeho nezdařený pokus o útěk i na dobrovolnou internaci jeho manželky Adrieny s oběma dcerami ve vedlejší cele.
 Účinkují: Vladimír Hrabal, Lenka Kočišová, Václav Bahník a Jaroslav Krejčí
 Režie: Jan Sulovský

Jan Sulovský: Líbánky (nejen) na Hané – Ze života Josefa Mánesa

sobota 9. září 2017 | 20.00 | Archiv Armády ČR
 Život a dílo předního českého malíře a ilustrátora romantismu je do značné míry spjat se zámekem v Čechách pod Kosířem, kam jezdil za svým přítelem hrabětem Bedřichem Silvertaroucou. Zde, uprostřed pestrobarevné hanácké krajiny, vytvořil také jedny ze svých nejlepších děl. Studoval rovněž život zdejších obyvatel, jejich oblečení, lidové zvyky. Život Josefa Mánesa hluboce ovlivnil jeho příběh lásky se služkou rodiny Mánesů Františkou Štovičkovou.
 Účinkují: Petr Kubes, Lenka Kočišová, Vlasta Hartlová, Vladimír Hrabal, Václav Bahník a Jaroslav Krejčí
 Režie: Jaroslav Krejčí

Ilustrační foto. Zdroj: Facebook StreetArt Festivalu

TÉMA: DNY EVROPSKÉHO DĚDICTVÍ

Dny Evropského Dědictví v Muzeu umění Olomouc
8. – 10. září

Muzeum moderního umění
pátek, sobota a neděle 10.00–18.00

Tajemství zelené džungle
Malba společného obrazu pro děti
sobota 9. září | 13.00–18.00 | Divadlo hudby
Workshop pro děti bude zaměřen na míchání zelených barev. Jako inspirace a podklad, který promítne na papír, nám bude sloužit obraz od Jana Uldrycha, který je vystaven na výstavě Fascinace skutečností.

Okouzlení realitou

Tvorba společného zátiší pro dospělé a děti
neděle 10. září | 14.00–18.00 | terasa Café 87
Zveme všechny dospělé i děti k tvorbě společného zátiší na terasu kavárny Muzea umění v Olomouci. Na

terasu kavárny umístíme sokly, na které návštěvníci budou moci umístit předmět, který je nějakým způsobem charakterizuje nebo fascinuje; může to být cokoli.

Výstavy:

Fascinace skutečností | Hyperrealismus v české malbě
Milena Valušková | Fotografie 1971–2017
Adolf Hölzel | Kresby
Století relativity

Arcidiecézní muzeum

sobota a neděle 10.00–18.00

Nejnovější místa eucharistie

sobota 9. září | celodenní výlet Sázevice – Šarovy
Celodenní zájezd pro veřejnost v rámci doprovodného programu k výstavě V oplatce jsi všecek tajně. Navštívíme nejnovější místa eucharistie v blízkosti Olomouce: kostel sv. Václava v Sazovicích u Zlína, který je dílem architekta Marka

Jana Štěpána (svěcení 13. 5. 2017), kaple s křížovou cestou v Šarovech u Zlína.

Kapacita omezená! Rezervace, informace: Hana Lamatová | lamatova@olmuart.cz | telefon: 585 514 174
vstupné: 200 Kč

Cesta k Božímu hrobu

neděle 10. září | 15.00–18.00 | Galerie + procházka
Komentovaná vycházka pro veřejnost v rámci doprovodného programu k výstavě V oplatce jsi všecek tajně. Zaměříme se na poutnickou tematiku a provedeme diváky výstavou a dalšími kulturními zajímavostmi Olomouce až k Božímu hrobu v kostele Neposkvrněného početí Panny Marie.

Kapacita omezená! Rezervace, informace: Hana Lamatová | lamatova@olmuart.cz | telefon: 585 514 174

Výstavy:

V oplatce jsi všecek tajně
Ke slávě a chvále II

Placená inzerce

STARÝM LIDEM MUSÍME VRÁTIT, CO NÁM DALI,

ŘÍKÁ KANDIDÁT DO PARLAMENTU RADIM SRŠEŇ (STAN – STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ)

Pane starosto, kdo zná Dolní Studénky, tak ví, že si vedete výborně. Vždyť si vás lidé znovu zvolili do čela obce, takže jsou asi spokojeni. Ale zmůžete něco vy jako starosta malé obce, pokud vás zvolíme do parlamentu?

Za Starosty a nezávislé kandidují úspěšně starostové v celé republice. Když

potáhneme za jeden provaz, bude to oproti klasickým partajím velká síla. Starostové nejsou anonymní lidé bez minulosti. Doma si nás lidé již prověřili. My víme, jak se ve městech i na vesnicích žije. Své děti vodíme do místních školek a škol, snažíme se získávat peníze na opravy chodníků a silnic, po kterých sami chodíme a jezdíme, a snažíme se vytvořit co nejlepší zázemí pro seniory, které budeme taky jednou využívat.

Když jste sám narazil na seniory – jaké místo mají ve vašem volebním programu?

Tady nejde o volební program, ale o normální lidskou slušnost a přirozenou úctu. Většina starých lidí zaslouží svůj život nejen svým rodinám, ale i obcím, ve kterých žijí. Dokud mohli, tak nejen pracovali, ale často dělali i něco navíc – vedli kroužky pro děti, pomáhali sportovcům, myslivcům nebo hasičům, a tak bych mohl

pokračovat, prostě je za nimi kus práce. A my bychom jim to teď měli vrátit.

Takže co nám seniorům nabízíte?

Nebudu tady slibovat zvyšování důchodů a podobné slogany, nejsem klasický politik. Řeknu vám jeden konkrétní příklad. Pořád se mluví o domovech pro seniory, kolik jsme jich díky evropským dotacím opravili a postavili. Ano, jsou to mnohdy pěkná zařízení, hodně jsem jich navštívil, ale trochu mi připomínají středoškolské internáty. Myslím, že důchodci si zaslouží i ve stáří domácí prostředí, takže chceme podpořit hlavně terénní sociální služby, abychom každému umožnili co nejdéle zůstat doma. Druhou variantou je opravdu budování domovů pro staré lidi – a přiznejme si, že jich bude zapotřebí stále více – ale neměli bychom už stavět žádné velké komplexy.

Jenže když nastěhujete do takového zařízení sto nebo i více lidí, tak je péče o ně levnější.

Všechno přece nemůže být o penězích. Navíc už i v našem kraji máme několik hezkých příkladů, kdy kolegové starostové vybudovali malé domovy třeba pro deset lidí, kteří tam žijí jako rodina. A navíc zůstanou ve své obci, takže se pořád cítí jako doma. To je směr, kterým se chceme vydat. Moc se mi líbí, že v Rakousku či Německu staví menší penziony pro seniory v jednom komplexu s mateřskou školkou. Děti tak rázem mají spoustu babiček a dědečků a ti naopak spoustu vnoučátek, které se od mala učí komunikovat se staršími lidmi a pomáhat jim. (PR)

AKCE V ZÁŘÍ

Podzimní festival duchovní hudby Olomouc

24. 9. – 14. 10., Olomouc

24. 9., 19 hodin, chrám sv. Mořice

Leoš Janáček: Otče náš

Ludwig van Beethoven: Kristus na hoře Olivetské

Marie Fajtová / soprán, Jaroslav Březina / tenor, Peter Mikuláš / bas, Anastázie Tomečková / harfa, Karel Martinek / varhany, Slovenský filharmonický sbor, Jozef Chabroň / sbormistr, Komorní filharmonie Pardubice, dirigent Marko Ivanovič

27. 9., 19 hodin, Arcibiskupský sál

Antonio Vivaldi: Sinfonie h moll „al Santo Sepolcro“ RV169

Stabat Mater RV 621

Koncert pro smyčce g moll RV 156

Nisi Dominus (Psalm 126) RV 608

Sinfonie „La Verità in Cimento“ RV 739

Gelido in ogni vena, arie z opery Farnace RV 711

Marta Infanti – mezzosoprán / Španělsko, Barokní soubor Vespres d Arnadí / Španělsko, umělecký vedoucí, cembalo Dani Espasa

1. 10., 19 hodin, Husův sbor

Gyia Kancheli: Amao Omi – „Válka je nesmysl“ pro sbor a saxofonový kvartet

Jean Francaix: Petite quator pour saxophones

Norman Luboff: Africká mše

Terézia Kružliaková / mezzosoprán, Saxofonový kvartet ATAM, Pěvecký sbor Lúčnica, sbormistr Elena Matušová

4. 10., 19 hodin, bazilika Navštívení Panny Marie Svätý Kopeček

Hudba piaristických klášterů v Čechách a na Moravě

František Xaver Brix: Laudetur Jesus Christus

Vojtěch Pelikán: Dies sanctificatus illuxit nobis - Motetto pro Nativitate

Johann Ferdinand Richter: Dixit Dominus

Johann Caspar Ferdinand Fischer: Confitebor, Beatus Vir

Johann Ferdinand Richter: Laudate Pueri, Magnificat

Johann Caspar Ferdinand Fischer: Salve Regina

Jan Offner: Alma Redemptoris Mater

Antonín Mašát: lubilate apparenti Domino

Chlapečský sbor Pueri gaudentes, Capella Regia Musicalis, dirigent Robert Hugo

8. 10., 19 hodin, chrám sv. Václava

Arthur Honegger: Král David

Irena Troupová / soprán, Jan Mikušek / kontratenor, Tomáš Kořínek / tenor,

Vladimír Javorský / vypravěč, Ars Brunensis Chorus, sbormistr Dan Kalousek, Orchester Berg, dirigent Peter Vrábel

11. 10., 19 hodin, kostel sv. Cyrila a Metoděje

Petr Kořínek: Cronica Domus Sarensis

1. Libicko - Žďárská stezka, 2. Cella Bernhardi, 3. Pan Přibyslav z Křižanova, 4.

Pan Boček z Obřan, 5. Biskup Vojtěch Slavníkovec, 6. Studniční kaple Panny Marie, 7. Jindřich Řezbář, Pražský jazzový sextet, Alfréd Strejček / recitace

14. 10., 19 hodin, chrám P. M. Sněžné

Sergej Rachmaninov: Vocalise

Pietro Mascagni: Messa di Gloria

Kateřina Kalvachová / soprán, Tomáš Černý / tenor, Jiří Brückler / baryton, Český filharmonický sbor Brno, Petr Fiala / sbormistr, Filharmonie Brno, dirigent Jaromír M. Krygel

AKCE V MĚSÍCI ZÁŘÍ

Podzimní výstava ovoce, květin a zeleniny

23. 9., 14 – 18 hodin, růžový domeček vedle IC Velká Bystřice

Na výstavu svých nejlepších výpěstků vás zve Český zahrádkářský svaz Velká Bystřice.

Bystřické selské trhy

24. 9., 8 – 12 hodin, Zámecké náměstí

Zelenina, ovoce, květiny, masné i mléčné produkty malých farem, regionální prodejci, zdravá výživa, různé pochutiny, burčák – to vše najdete na podzimních selských trzích.

V Zábřehu budou sportovat i slavit výročí

15. 9., od 14 hodin, hřiště 3. Základní školy Zábřeh

Klub seniorů Zábřeh pořádá 2. ročník Zábřežského sedmiboje - sportovní hry pro seniory. Startovat budou 5 členná družstva (ženy, muži nebo smíšená ve věku nad 60 let). Soutěžit se bude v 7 disciplínách, jak napovídá název her. Půjde o hod na basketbalový koš, koloběžkový slalom, slalom s florbalovým míčem, hod míčkem na figurínu, jízda s kolečkem, hod granátem a srážení plechovek.

Klub seniorů Zábřeh současně v letošním roce oslaví významné jubileum. „Dne 19. 5. 1967 zahájil v Zábřehu činnost klub seniorů a od této doby nepřetržitě v Zábřehu působí. Máme k dispozici staré klubové kroniky, které jsou psané, ale v současné době nejsou zápisy v kronice, ale jsou k dispozici zápisy o činnosti. Vedeme album fotografií, které dokladují naši činnost,“ pochlubila se předsedkyně zábřežského klubu seniorů Zdena Marcinková, která dvacet roků pracovala na MěÚ Zábřeh a klub seniorů měla na starosti. „Toto výročí si připomeneme na akci u příležitosti Mezinárodního dne seniorů dne 3. října v 15 hodin v Katolickém domě,“ dodala Zdena Marcinková.

Šťastný život v secesi

5. 9. - 29. 10., Galerie Vlastivědného muzea Jesenicka

Výstava s poetickým názvem Šťastný život v secesi nabídne pohled, jak prožít spokojený a šťastný život díky zaručeně platným, často humorným, sto let starým radám a návodům, ale hlavně jak vytvořit fungující a vkusně zařízenou domácnost. Návštěvníkům umožní náhled do secesní domácnosti začátku minulého století, a to do kuchyně s dnes již téměř neznámými přístroji a pomůckami, které šetřily našim prababičkám čas při vaření jídla, salónu určeného pro servírování kávy a čaje, jídelny s velkou slavnostně prostřenou tabulí, ložnice s ručně vyšivanou výbavou či nočním prádlem a dětského pokoje s dobovými hračkami. Výstava je zapůjčena z Letohrádku Mitrovských v Brně. Vernisáž výstavy se uskuteční v úterý 5. 9. v 18 hodin, vstup zdarma. Na vernisáži vystoupí swingová zpěvačka Ženeva Dubská s doprovodem pianisty Jana Kavky. Vstupné: 40,- / 20,- Kč, děti do 6 let zdarma. Dne 23. 9. od 10 – 11 hodin se k výstavě uskuteční workshop pro děti. Vstupné na něj je 30 korun.

Extreme food festival

23. 9., 10 – 18 hodin, Letní kino Olomouc

Extrem food festival je domácí festival plný jídla, workshopů, přednášek, školení. Festival je v příjemném prostředí Letního kina Olomouc od 10 do 18 hodin. V ceně vstupenky je kromě přednášek a workshopů taky koncert, recept s kořením, exotický čaj a food převkvení. Exotický festival pro celou rodinu nabídne netradiční kuchyně a nápoje z různých koutů světa, exotické ovoce, zeleninu a koření. Pro odvážné nebude problém ochutnat hmyzí kuchyni. Připraveny jsou také soutěže pro jedlíky, vystoupení tanečnic. Vstupenky se prodávají na www.smsticket.cz. Vstupné je 130 korun. Děti do 120 cm mají vstup zdarma. Cena jídel na akci se pohybuje od úsměvu až po zhruba 300 korun za exotické a netradiční pokrmy.

20. výstava hub v Přerově

20. výstava hub v Přerově

Členové Mykologického spolku Přerov zvou všechny příznivce houbaření k návštěvě 20. výstavy hub, která se uskuteční v pátek 22. a v sobotu 23. září 2017 v Klubu Teplo na Horním náměstí v Přerově. V pátek se bude výstava konat od 9 do 19 hodin, v sobotu od 9 do 17 hodin. Kromě různých druhů právě rostoucích hub budou na výstavě prezentovány také fotografie a kresby hub. Doprovodný program zahrnuje i přednášky známého mykologa Jiřího Polčáka: v pátek v 16 hodin na téma Jedlé houby, v sobotu v 10 hodin na téma Jedovaté houby a v sobotu ve 14 hodin na téma Naše hříby. Houbařům, kteří potřebují konzultovat své nálezy, bude sloužit po oba dny mykologická poradna. Mykologové věří v hojnou účast široké veřejnosti a těší se na setkání přímo na výstavě. Vstupné pro dospělé činí 30 Kč, pro děti 10 Kč. V páteční dopoledne mají školní skupiny s pedagogickým doprovodem vstup zdarma.

Cesty k domům

do 17. září, Výstavní síň Vlastivědného muzea Šumperk

Klíčovým faktorem pro vznik a vývoj domu byla a stále je lidská přizpůsobivost a vynalézavost – člověk má vrozenou mimořádnou schopnost reagovat a využít jakéhokoliv materiálu, který mu příroda v daném období a oblasti nabízí. Projděte se s námi vývojem lidských obydlí od úplných počátků do přelomu letopočtu u nás a ve střední Evropě a poznejte život lidí v dobách dávno před příchodem moderních technologií. K výstavě Vám nabízíme možnost objednat si komentovanou prohlídku. Máte-li o naši nabídku zájem, pište, prosím, na e-mail: barbora.tomesova@muzeum-sumperk.cz nebo eva.sebestikova@muzeum-sumperk.cz. Vstupné: plně 40 Kč, snížené 20 Kč, děti do 3 let zdarma.

1267-2017

750 let města Jeseník

12. 9. – 19. 11., Hlavní výstavní sál, Vlastivědné muzeum Jesenicka

Výstava, která je součástí XVII. Svatováclavského setkání a zároveň oslav 750letého výročí první písemné zmínky o Jeseníku, má za cíl provést návštěvníka bohatou a pozoruhodnou historií města od jeho počátků v roce 1267 až po současnost. Na základě jednotlivých časových bodů spatných s nejdůležitějšími a nejvíce zlomovými mezníky dějin města představí charakteristické události či oblasti, které formovaly město, jeho tvář a obyvatelstvo. Vedle nejstarší historie výstava seznámí s hornickou minulostí města, čarodějnickými procesy, událostmi spojenými s třicetiletou válkou a válkami o slezské dědictví, rozvojem města v 19. století v souvislosti s textilním podnikáním, vznikem lázní a dalšími klíčovými momenty jako rozkvět spolkového života, industrializace či budování muzejní instituce. Stranou nezůstane ani katastrofy v podobě požárů či povodní a připomenuty budou zásadní mezníky 20. století a jejich vliv na fungování a podobu města. Jednotlivá témata budou prezentována nejrepresentativnějšími předměty ilustrující dané období či událost.

Vernisáž výstavy se uskuteční v úterý 12. 9. 2017 v 18 hodin, vstup zdarma. Na vernisáži vystoupí kapela Hanulík Brothers Alžběta.

Drahanovická výstava Lubomíra Otiska probouzí fantazii

do 30. 9., Drahanovice, Černá věž

Netradiční výstavu mohou shlédnout návštěvníci drahanovické Černé věže do konce září. Svá díla tu vystavuje Lubomír Otisk, dvaatřicetiletý sochař a malíř z Lichnova, jehož tvorba je specifická svojí pochmurností, ale i výjev připomínajícími fantasy filmy. „Pro tuto výstavu Lubomír připravil i několik nových děl. Výstavy se tu běžně konají jen v podkrovním prostoru, tvůrce tentokrát využil i tajemné podzemí věže, kde je instalována zřejmě jeho nejznámější socha, Zajatec,“ uvedl za organizátory výstavy Zdeněk Vévoda. Otiskova tvorba vychází povětšinou z improvizace. „Tvořím vždy bez jasné vize, nevím, co vytvořím zítra. Skicování, kalkulace uměleckého díla, je pro mne ztráta času. Vše je jeden velký kolotoč improvizace,“ představil své dílo Otisk. Černá věž láká několikrát ročně na výstavy různého druhu, své místo tu má i stálá expozice Vlastivědného muzea, věnovaná archeologii a historii obce a jejího okolí. Výstava Lubomíra Otiska s názvem Strašení ve věži bude přístupná vždy ve středu a o víkendech. Více informací na www.cernavez.cz.

Moravské divadlo Olomouc ZÁŘÍ 2017

SRPEN 2017

25. pá	20:00	- Robin Hood	Moravské divadelní léto - Fort Kířelov
26. so	20:00	- Central Park West	Moravské divadelní léto - Korunní Pevňůstka
27. ne	16:00	- Promenádní koncert ve Smetanových sadech	
	20:00	- Navždy alebo nikdy	Moravské divadelní léto - Korunní Pevňůstka
28. po	20:00	- Robin Hood	Moravské divadelní léto - Korunní Pevňůstka

ZÁŘÍ 2017

2. so	20:00	- Robin Hood	Moravské divadelní léto - Zámecký park Čechy pod Kosířem
8. pá	20:00	- Sluha dvou pánů	Činohra OPEN AIR Horní náměstí
10. ne	19:00	- Slavnostní zahájení sezony 2017/18	Galavečer
11. po	19:00	A Řecké pašije	Opera
15. pá	19:00	P Vzpoua nevěst	Činohra PREMIÉRA
16. so	16:00	ZO Země úsměvů	Opereta RODINNÉ DIVADLO
17. ne	14:30	NO Jméno	Činohra
18. po	19:00	K Vzpoua nevěst	Činohra
19. út	19:00	- Mistř a Markétka	Činohra
20. st	19:00	C Kouzelná flétna	Opera **
21. út	19:00	D Bohéma	Opera *
23. so	19:00	X Vzpoua nevěst	Činohra
24. ne	16:00	YO Dáma s kaméliemi	Balet
26. út	19:00	B Rodinná slavnost	Činohra
27. st	19:00	- Hledám děvče na boogie woogie	Opereta
28. út	19:00	- Labutí jezero	Balet NÁS TIP
29. pá	19:00	V Rodinná slavnost	Činohra
30. so	19:00	- Hraběnka Marica	Opereta SENIŘÍ -30%

• představení bez přestávky, * v italském originále s českými titulky, ** v českém znění s hudebními čísly v německém originále

Zájezd divadla:
Zájezd divadla: 23.8. Central Park West Bratislava, 13.9. Řecké pašije Praha, 19.9. QUEEN Kroměříž, 21.9. QUEEN Martin, 22.9. QUEEN Přestavy

Změny vyhrazeny. Aktuální program naleznete na www.moravskedivadlo.cz. Předprodej na září zahájen 15. 8. 2017 v 9:00 hodin.

www.moravskedivadlo.cz | tel.: 585 500 500

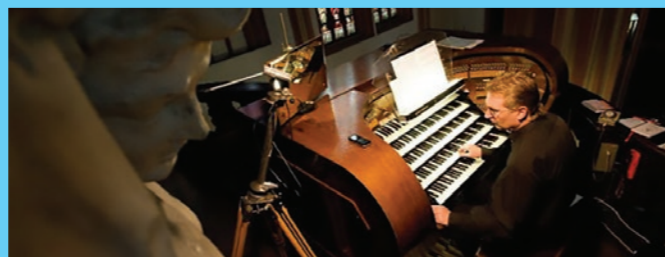

Military fest 2017
8. - 9. 9., 10 - 16 hodin, vojenská pevnost na Nové Ulici

Spanilá jízda vojenské techniky, dynamické i statické ukázky vojenské historie. To jsou hlavní body programu akce Military fest 2017. Jeho již šestý ročník se uskuteční v areálu u bývalé vojenské pevnosti na Nové ulici (u Aquaparku) v Olomouci. Událost odstartuje v pátek spanilou jízdou vojenské techniky na Horní náměstí v Olomouci, následně se program přesune do muzea Lagerfort XIII., který nabídne prohlídku a vystavenou techniku. V sobotu v 10 hodin se zde odehraje slavnostní zahájení. Příchozí mají možnost nahlédnout do vývoje vojenství od starověku po současnost díky prezentaci klubů vojenské historie, historických skupin, vojenské techniky a také Armády České republiky. Bohatý program proběhne formou statických a dynamických ukázek.

Mezinárodní varhanní festival
4. - 18. 9., chrám sv. Mořice v Olomouci

Mezinárodní varhanní festival se koná každoročně na začátku září v chrámu sv. Mořice. Letos se uskuteční od 4. do 18. září. Koncerty začínají od 19 hodin. 4. 9. vystoupí německý varhaník Franz Lörch, 7. 9. zahraje Tuomas Pyrhönen, belgický varhanní mistr Edward de Geest rozezná mořický kostel 11. 9., následně 14. 9. ho vystřídá Francouz Baptiste-Florian Marle-Ouvrard. Akci uzavře vystoupení Ireny Chříbkové 18. 9. Vstupenka na koncert, kterou je možné zakoupit v předprodeji v Informačním centru v podloubí radnice, nebo na místě v pokladně hodinu před koncertem, stojí 170 korun, zlevněná 70 korun. Festival přináší také prohlídky mořických varhan, a to 7. a 14. září v 17.30. Vstupné na prohlídku stojí 30 korun. Mezinárodní varhanní festival Olomouc vznikl v roce 1969. Zakladatelem festivalu byl prof. Antonín Schindler (1925 - 2010), který působil jako varhaník v chrámu sv. Mořice. Zde měl k dispozici unikátní nástroj Michaela Englera z roku 1745, který byl však značně zchátralý. Z iniciativy prof. Schindlera byly varhany generálně opraveny a rozšířeny a právě tato rekonstrukce se stala popudem k založení varhanního festivalu s mezinárodní úrovní.

OSLAVA DNE SENIORŮ PŘINESE DRUHOU VOLBU BABIČKY OLOMOUCKÉHO KRAJE 2017

Ani letos nepřijdou seniori z Olomouckého kraje o oslavu svého dne. Událost se bude konat 21. září v Pavilonu A Výstaviště Flora Olomouc. V rámci oslav Dne seniorů se bude už podruhé volit Babička našeho regionu.

Soutěže se může zúčastnit každá babička od padesáti pěti let, která má trvalý pobyt na území Olomouckého kraje. „Odborná porota vybere z přihlášených nominací dvanáct finalistek, které budou soutěžit o titul zlatá, stříbrná a bronzová Babička Olomouckého kraje. Do soutěže bude zařazen také titul nejstarší babička a babička sympatie, kterou si zvolí sami diváci,“ řekla předsedkyně Krajské rady seniorů Olomouckého kraje Milena Hesová. Soutěžící čeká třímínutový rozhovor, během kterého představí sebe i svůj kraj. Následovat bude volná disciplína, v jejímž rámci mohou účastnice recitovat, zpívat, tančit, hrát na hudební nástroj nebo předvést vlastní tvorbu – malování, háčkování či pletení nebo další dovednosti. Chybět nebude ani módní přehlídka společenského oblečení podle vlastního výběru. Program oslav bude kromě soutěže o titul Babička roku Olomouckého kraje zahrnovat i další body. Přípraveny budou konzultační stánky, ukázky prací seniorských klubů, kulturní vystoupení. Příchozí si budou moct změřit zrak a další životní funkce. Nebude chybět bohaté občerstvení. Dnem seniorů bude provázet moderátor Vladimír Hron. „Tuto akci v loňském roce navštívilo na 800 seniorů

a soutěžilo 24 nominovaných babiček. Soutěž Babička roku má své prvenství v Olomouckém kraji a stala se tak letos inspirací a motivací pro ostatní kraje a následného uspořádání celorepublikového finále v Praze,“ dodala Milena Hesová. Z každého krajského kola totiž vzejde zlatá babička roku, daného kraje. Vítězky krajských kol se utkají v celorepublikovém finále v Praze. (red)

Fotografie z prvního ročníku volby Babička Olomouckého kraje. Foto: Veronika Kolesárová

Placená inzerce

Svátek seniorů
Čtvrtek 21.9. 2017
OLOMOUC, Výstaviště Flora, pav. A
13:00 - 17:00

Babička roku

Vladimír HRON
a další účinkující v bohatém doprovodném programu

Změna programu vyhrazena.
Podrobný program oslav na www.SvatekSenioru.cz a www.BabickaRoku.cz
Srdečně Vás zvou partneři a pořadatelé:

FILMOVÝ KLUB SENIORŮ

7. 9. ^{ČT}	Psí posláni	D
11. 9. ^{PO}	Smrtihlav	T
21. 9. ^{ČT}	Oklamaný	T
25. 9. ^{PO}	Srdečně vás vítáme	T

k vyzvednutí na pokladně

FKSkarta

ČESKY
VSTUPNÉ 70,-
VŽDY 14:00

TITULKY
D - DABING
ZMĚNA PROGRAMU
VYHRAZENÁ.

KINO METROPOL

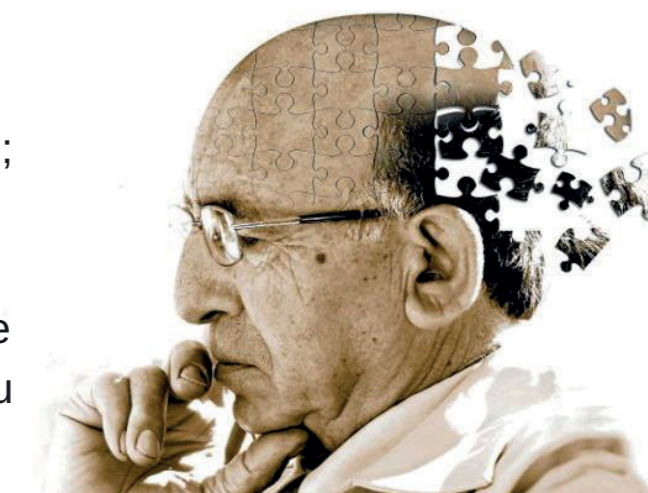

Alzheimerova choroba

Počet nemocných celosvětově narůstá a možnosti léčby jsou stále omezené. Klinické hodnocení, které Vám nyní přinášíme, se zaměřuje na nové metody léčby mírného až středně závažného stádia nemoci.

Podmínky účasti v KH:

- Věk 55–79 let;
- minimálně 8 let vzdělání jakéhokoliv typu;
- spolupráce osoby "pečující" o účastníka klinického hodnocení, se kterou je účastník často v kontaktu a která jej bude doprovázet na všechny návštěvy po dobu trvání tohoto KH.

Více informací na:

www.ctcenter.cz
774 700 274

HEJTMAN VYRAZIL NA SEVER. ZAJÍMAL SE O SENIORY

Co trápí seniory, jak jsou spokojeni se sociálními službami a co jim nejvíce chybí. O to vše se zajímal hejtmán Olomouckého kraje Ladislav Okleštěk, když vyrazil na sever regionu, aby navštívil organizace, které sociální služby poskytují. Olomoucký hejtmán má sociální oblast, pod níž patří také seniorská populace, ve své funkci na starosti.

Informaci o výjezdu hejtmána poskytla na konci srpna Eva Knajblová, tisková mluvčí olomouckého hejtmanství. „Jde o první z řady cest, během kterých se chci blíže seznámit s tím, jak příspěvkové organizace v sociální oblasti fungují. Poznatky následně využiji například při přípravě investičních akcí nebo při rozhodování o dotacích,“ řekl Ladislav Okleštěk.

Hejtmán si prohlédl Domov pro seniory v Javorníku a Kobylé nad Vidnávku, Středisko pečovatelské služby v Jeseníku, Sociální služby pro seniory v Nových Losinách, Šumperku a Bludově a Domov u Třebůvky v Lošticích. „Všude mluvil nejen se zaměstnanci, ale především s klienty. Zajímalo ho, jak jsou spokojeni s péčí i prostředím,“ sdělila Eva Knajblová s tím, že Olomoucký kraj zřizuje 27 organizací, které poskytují celkem 57 druhů sociálních služeb klientům z celého regionu.

Podpora seniorské populace je pro olomouckého hejtmána důležitá. „Jednou z věcí, které k sociální oblasti patří, jsou aktivity seniorů. Druhou jsou jejich potřeby. Aktivity ovšem nemusejí vždy souviset s potřebami. Mnohdy jsou to potřeby, které vyplývají ze situací, které seniory s přibývajícím věkem potkávají. Potřebují péči, ubytování, stravování a tak dále. Osobně mám blíže k uspokojení potřeb,

než jen k volnočasovým aktivitám, byť jsou taktéž důležité pro ty, kterým život takovéto možnosti dovoluje,“ přiznal Ladislav Okleštěk.

„Všichni víme, že lékařská péče jde dopředu, populace stárne. Zkrátka žijeme déle, ale otázkou je, zda-li nepřežíváme. Byl bych proto rád, aby i pozdější věk lidí prožívali smysluplně a důstojně,“ uzavřel Ladislav Okleštěk. (red)

Hejtmán Ladislav Okleštěk, foto: archiv L. Okleštěka

MUZEUM ZDEŇKA A JANA SVĚRÁKOVÝCH NABÍDNE NOVÉ EXPONÁTY

Nejnovější film otce a syna Svěrákových s názvem Po strništi bos, lyrický snímek o dětství a hrdinství v každém z nás, vstoupil do českých kin ve čtvrtek 17. srpna.

Muzeum filmů Zdeňka a Jana Svěrákových na zámku v Čechách pod Kosířem od září nabídne nové exponáty, které souvisí právě se jmenovaným snímkem. Kromě fotografií z natáčení a drobných rekvizit návštěvníky expozice bezpochyby zaujme pletený kříž do vlasů, který nosil hlavní hrdina filmu, malý Eda Souček (ztvárněný Aloisem Grecem), a který sloužil k tomu, aby vlasy držely stále pěkně učešané a patka nepadala do čela (nosil ho v dětství i Zdeněk Svěrák). Chybět nebudou ani vystavené šaty a plavky Edovy maminky, kterou ztvárnila Tereza Voříšková.

Nejrozměrnějším přírůstkem do expozice je ovšem přídatná nádrž letounu Lockheed P-38 Lightning. „Ta umožňovala dvoumotorové stíhačce výrazně zvýšit dolet potřebný pro doprovázení bombardérů. Originální nádrž byla pro natáčení pečlivě zrestaurována do původní podoby a dnes je natrvalo zapůjčena Vlastivědnému muzeu v Olomouci,“ řekl ředitel muzea Břetislav Holásek.

Filmy Svěráků patří ke klasikám české kinematografie a mají nespočet příznivců. „Jako velký fanoušek Svěrákových filmů jsem hrdý na to, že právě v Olomouckém kraji máme tuto unikátní expozici. Těším se, až si prohlédnu rekvizity a předměty z nového filmu Po strništi

bos, určitě se půjdu podívat i s manželkou a dětmi,“ uvedl hejtmán Olomouckého kraje Ladislav Okleštěk.

Nové exponáty si budou moci návštěvníci prohlédnout od pátku 8. září. (red)

Foto: Tomáš Teplý, Biograf Jan Svěrák

KRAJSKÝ ÚŘAD PŘEDSTAVIL NOVOU STRUKTURU, VZNIKNOU DVA NOVÉ ODBORY

Krajský úřad Olomouckého kraje se rozroste o odbor kultury, památkové péče a sportu. Vznikne také odbor informačních technologií.

„Po zřízení samostatného odboru kultury a památkové péče dlouhodobě volali především starostové měst a obcí i ředitelé příspěvkových organizací. My jsme se celou záležitostí důkladně zabývali a ze všech analýz nám jasně vyplynulo, že potřeba odděleného odboru tady skutečně je,“ řekl hejtmán Olomouckého kraje Ladislav Okleštěk.

„Pokud má krajský úřad kvalitně vykonávat přenesenou státní správu v oblasti kultury a památkové péče, tak není možné, aby to bylo jen v podobě oddělení zařazeného do jiného odboru,“ doplnil ředitel Krajského úřadu olomouckého kraje Lubomír Baláš.

Nově vznikne na krajském úřadu také odbor IT. Jeho hlavním úkolem bude rozvoj technologií. Vznikne například centrální úložiště dat pro shromažďování informací od organizací, jichž je kraj zřizovatelem.

Nová organizační struktura začne platit 1. října 2017. K nahlédnutí bude na webových stránkách Olomouckého kraje. (red)

Ilustrační foto, zdroj: Krajský úřad Olomouckého kraje

VOLBY 2017

Volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky se uskuteční ve dnech 20. a 21. října 2017. Voliči na území České republiky budou moci hlasovat

- v pátek 20. října 2017 v době od 14:00 do 22:00 hod.

- v sobotu 21. října 2017 v době od 8:00 do 14:00 hod.

Ve volbách mohou hlasovat pouze občané České republiky, u kterých není překážka výkonu volebního práva a kteří nejpozději 21. října 2017 dovrší věku 18 let.

SLOUPEK KRAJSKÉ RADY SENIORŮ

Vážení čtenáři a milé čtenářky.

Krajská rada seniorů navázala úzkou spoluprací s AGE CENTREM, ambulantním zdravotnickým zařízením, které je zcela unikátním svým konceptem celostního přístupu v péči nejen o seniory. Naším společným cílem je zlepšování péče o psychicky nemocné pacienty, seniory a občany se zdravotním znevýhodněním v Olomouckém kraji. Roční provoz tohoto unikátního ojedinelého zařízení u nás v Olomouci, které zahrnuje psychiatrickou ambulanci, denní psychiatrický stacionář, ambulanci geriatra a specialisty medicíny dlouhodobé péče pro chronicky nemocné pacienty, ukazuje jednoznačně potřebnost a nedostačité pokrytí těchto služeb.

Dvě ze tří největších zdravotních pojišťoven již svým klientům služby AGE CENTRA zpřístupnily ale Všeobecná zdravotní pojišťovna i přes opakovanou snahu a žádosti, stále nepochopitelně odmítá. Tedy 50% potřebných nemá tuto péči adekvátně zajištěnou. KRS na základě opakovaných požadavků seniorů, pacientů, kteří se na nás neustále obracejí s tím, že nesusouhlasí, aby za poskytnutí zdravotních služeb, které jsou jinak hrazeny ze zdravotního pojištění, museli platit a cítí to jako diskriminační faktor, požádala v této věci o pracovní schůzku náměstkyni ministra zdravotnictví, hejtmána Olomouckého kraje a předsedu Rady seniorů České republiky s cílem podpořit navázání smluvního vztahu mezi VZP a AGE CENTREM a zpřístupnění specializované, bezplatné ambulantní zdravotní péče v olomouckém kraji s odkazem podpořit spokojený život seniorů. Váha těchto oslovených dává určitou naději, že bychom mohli společně tuto situaci změnit.

V letošním roce jsme v březnu za podpory kraje zahájili I. semestr Virtuální Univerzity 3. věku ve spolupráci s ekonomickou zemědělskou univerzitou v Praze. Srdečně zveme další zájemce od 50+, kteří mají chuť obohatit svůj život o nové vědomosti a nové přátele, na zahajovací schůzku II. semestru dne 28. září v Kongresovém sále Krajského úřadu v Olomouci ve druhém patře od 15 hodin.

Studijním tématem bude: Genealogie – původ rodu.

V rámci projektu „Cizí země očima seniorů“ KRS úspěšně navázala kontakt se Svazem důchodců učitelů Opolského vojvodství, kteří přijali pozvání na Krajské sportovní hry seniorů do Olomouce za účelem navázání přátelství a další možné spolupráce seniorů obou partnerských regionů. V současné době KRS připravuje návrh smlouvy o spolupráci s cílem organizování vzájemných společných aktivit podporující aktivní život seniorů v oblasti kulturních, sportovních a volnočasových aktivit.

Milí senioři, děkuji vám za váš čas, který jste věnovali čtením nejen tohoto sloupku, ale celého tolika očekávaného nového čísla fantastického seniorského časopisu jménem Moravský senior. Závěrem mi dovoluete pozvat vás na letošní společnou oslavu Dne seniorů, spojenou s talentovou soutěží „Babička Olomouckého kraje“ pod záštitou hejtmána. Přijďte s námi 21. září ve 13 hodin na Flóru v pavilónu A oslavit svůj svátek!

Milena Hesová

předsedkyně KRS Olomouckého kraje

PŘES NOVOU ZÍDKU BY SE VODA Z BEČVY NEMĚLA VYLÍT

V Přerově se pracuje na druhé etapě protipovodňových opatření, která se dělají na nábřeží Edvarda Beneše. Během letošního roku zde vznikla betonová zídka, která je dlouhá 470 metrů a má ochránit před padesátiletou vodou podstatnou část obytné zóny města. Na konci prázdnin betonový zářez doplnilo i mobilní protipovodňové hrazení, které se vkládá do proluk v zídce.

„Tato hrazení budou v případě povodní vkládat do proluk přerovští dobrovolní hasiči. V nejbližší době bude rovněž zhotoven kontejner, který hasičům umožní včasné dopravení zábran na místo,“ uvedl Tomáš Staněk, který má na přerovském magistrátu na starost krizové řízení. Celá stavba přišla na 13 milionů korun.

Zídka na nábřeží Edvarda Beneše není prvním přerovským protipovodňovým opatřením na Bečvě. Už vloni „vyrostla“ ochranná betonová zídka i před areálem Kazeta – na levém břehu toku Bečvy. Její stavba přišla na 6,3 milionů korun. „A další etapy protipovodňových opatření se aktuálně projektují. Konkrétně se jedná o opatření v blízkosti tenisových kurtů a o záchytný profil plavenin v Prosenicích,“ potvrdil náměstek přerovského primátora Petr Měřinský.

Protipovodňová ochrana města Přerova je součástí koncepce ochrany Pobečví před velkou vodou – a ta sestává ze dvou etap. „V rámci první etapy dojde k výstavbě liniových opatření, která ochrání obce a města podél vodního toku. Hlavní opatření druhé etapy bude představovat výstavba vodního díla Skalička, jehož konečná podoba je zatím předmětem odborných studií,“ připomněl tiskový mluvčí Povodí Moravy Petr Chmelař. Jak dále podotkl, po realizaci Skaličky bude ochrana navýšena dokonce až na průchod povodně z roku 1997, kdy Přerovsko zalila stoletá voda.

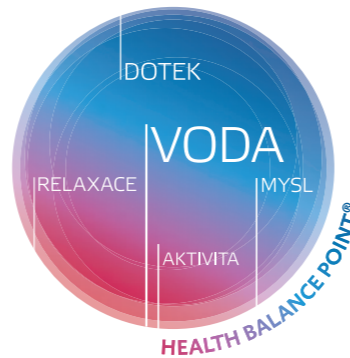
Jak už vloni v létě řekl zástupce Povodí Moravy, do protipovodňových opatření, která by měla ochránit Přerov před záplavami, má jít až 430 milionů korun. Celkové náklady v rámci obou etap by se měly vyšplhat až na částku 5,5 miliard. (red)

Placená inzerce

TERMÁLY | LOSINY
HŘEJIVÉ SRDCE JESENÍKŮ

UNIKÁTNÍ TERMÁLNÍ
PARK V JESENÍKÁCH

- termální park, jediný svého druhu v České republice
- bazény napouštěné přírodní termální vodou a vodní atrakce
- sauny – finská, solná, parní, aromatická a ledová komora
- široká nabídka masáží
- cvičení v bazénu, animační programy
- zázemí pro rodiče s dětmi
- restaurace s vynikající kuchyní
- celoroční provoz
- sledujte náš kalendář akcí

www.termaly-losiny.cz

Venkovní
areál
otevřen

Využijte slevy a bonusy při ubytování ve Wellness hotelu DIANA
www.diana-losiny.cz

platí do 31. 10. 2017 ve dnech ÚTERÝ až PÁTEK
tímto kuponem získáváte slevu na vstupné 10 %

sleva 10 % slevy se nesčítají

TERMÁLY | LOSINY

SENIORI SE V PEVNOSTI UČÍ, JAK POSÍLIT SEBEVĚDOMÍ A TRÉNOVAT PAMĚŤ

V Pevnosti poznání, interaktivním centru vědy Univerzity Palackého, skončila jarní etapa kurzu pro seniory Blízká setkání třetího věku. Účastníci, kteří jezdili z celého kraje, se scházeli každé pondělí a věnovali se třem tematickým okruhům - trénování paměti, fyziologii lidského těla a fyzioterapii.

Lubomír Novák z Pěnčína jezdil do Olomouce pravidelně s manželkou. Program Blízká setkání třetího věku si vybrali na základě zkušenosti z ukázkové lekce a nelitují. „Já jsem se vlastně celý život učil. Absolvoval jsem střední a vysokou školu a pak jsem dělal spoustu let projektanta, starostu, takže jsem byl často na seminářích a školeních. No a když jsem šel do důchodu, najednou mi to chybělo. Proto jsem se přihlásil,“ řekl Lubomír Novák, který si dokonce na základě jednoho workshopu koupil žonglovací míčky a doma učí vnuky, jak je ovládat.

V setkávání chce pokračovat, stejně jako Drahomíra Lukášová, která teď na základě nabytých vědomostí doma trénuje paměť. „Mně se to hrozně líbilo, získala jsem spoustu nových poznatků. Je bezvadný, že člověk jednou za týden vystřelí z domu a něco pro sebe udělá.“

V pokračovacích kurzech, které poběží od září do prosince 2017, se budou senioři věnovat kromě původních tří oblastí nově také psychologii pro život a žonglování. Tato aktivita je totiž vynikající metodou pro zlepšení prostorové orientace, koordinace pohybu, soustředění a zároveň propojuje pravou a levou mozkovou hemisféru a zlepšuje práci mozku.

„V hodinách fyziologie, věnovaných tentokrát výživovému poradenství, se s účastníky odrazíme od rozborů složení jejich těla. Všechny přihlášené proměříme, zjistíme, co by se dalo zlepšit. Jsem zastánce drobných změn, u kterých člověk dokáže dlouhodobě vydržet a které proto mají trvalejší příznivý efekt. Věnovat se budeme nejen výživě a pohybu, ale také otázkám odpočinku, emocí a stresu – tyto faktory mnohdy ovlivňují naši kondici víc, než si vůbec dokážeme představit. Na konci 12týdenního kurzu účastníky opět proměříme a zjistíme, jaké mělo naše společné úsilí efekt,“ vysvětlila lektorka Ivana Fellnerová z přírodovědecké fakulty.

Kurz je pro všechny, které zajímá, jak optimálně upravit svůj životní styl a jak efektivně předcházet či alespoň zmírnit zdravotní potíže, které s sebou věk přináší. V kurzech si senioři posílí sebevědomí, sociální vazby a rozšíří zájem o okolní dění.

„Odchod do důchodu je pro každého člověka významným zlomem v jeho životě. Mnoho lidí si to neuvědomuje. Utlumí se společenské, psychické a fyzické aktivity, které byly přirozenou a nutnou součástí produktivního věku. V mnoha případech se člověk ze dne na den dostává do určité sociální izolace, nabývá dojmu zbytečnosti a nenaplněnosti. A co je důležité – výrazně se zpomalí i jeho fyzické a psychické tempo. Proto jsme přišli s tímto projektem, který pomáhá proces stárnutí zpomalit,“ řekla hlavní koordinátorka Naďa Žondrová ze spolku Pro poznání, který vzdělávací cyklus vymyslel.

Cyklus finančně už druhým rokem podpořil Olomoucký kraj. „Olomoucký kraj oceňuje dlouhodobou práci v rámci všech aktivit projektu, o které projevuje zájem čím

dál větší počet seniorů z celého kraje. Projekt zapadá do dlouhodobé podpory Olomouckého kraje zaměřené na vzdělávací aktivity pro seniorskou generaci,“ uvedl Pavel Podivínský, vedoucí oddělení sociálně-právní ochrany Krajského úřadu Olomouckého kraje.

Na workshopy přispěl i magistrát města Olomouce. „Tyto aktivity pro seniory podporujeme, protože si uvědomujeme, že také Olomouce se týká demografické stárnutí populace. A u nás to vychází, že téměř 25 tisíc lidí ve městě je starších 60 let,“ doplnil Zdislav Doleček, vedoucí oddělení Odboru sociálních služeb Magistrátu města Olomouc. Novým zájemcům o první část programu (trénování paměti, fyziologie aneb jak (ne)funguje naše tělo, pohyb pro zdraví) bude věnováno jaro 2018. Elektronické přihlášky budou k dispozici na webových stránkách Pevnosti poznání (www.pevnostpoznani.cz) od 20. září 2017. Ti, kteří nevládnou práci s počítačem, se mohou přihlásit osobně přímo na pokladně Pevnosti poznání. (red)

Ilustrační foto. Zdroj: archiv Pevnosti Poznání

MIŠPULE, TAJEMNÝ STROMEK, S JEŠTĚ TAJEMNĚJŠÍMI PLODY.

*/: Vinohrady, vinohrady, dobré vínko dáváte :/
/: Kdo sa teho vínka napije, dobrú vílu z něho dostane
Vinohrady, vinohrady, dobré vínko dáváte. :/*

*Víno bílé, víno bílé, vínko naše červené,
/: Keď ťa šohaj pohár vypije, zazpívá si pěkně vesele
Víno bílé, víno bílé, vínko naše červené :/*

Mišpule

Mišpule je malý strom, někdy i keř, který působí svým zvláštním hábitem velmi dekorativně po celou dobu vegetace, od jara do podzimu. Dorůstá výšky až 6 m, výjimečně i výše. Koruna bývá velmi široká, na pohled nízká. Listy má střídavé, téměř přisedlé, podlouhle oválné nebo eliptické, krátce zašpičatělé. Její nezvyklé velké, kožovité tmavě zelené listy, se na podzim změny na listy barvy žluté až oranžové. Kvete pozdě, až začátkem června a proto květy unikají pozdním jarním mrazíkům. Má velké, nápadné bílé květy. Plody jsou kulaté až hruškovité malvice, které mají tvrdý jádřinec s 2 až 5 zploštělými a s 1 až 2 semenými peckami. Dosahují velikost 3 až 4 cm a průměrné hmotnosti 25 až 30 g. Dužnina je tuhá a trpká, teprve po namrznutí, po projití mrazem, má nasládlou chuť a je použitelná. Slupka je zlatavě hnědá, poměrně tlustá, na povrchu drsná a jemně plstnatá. Dužnina je tvrdá, zelenobílá až bílá, mírně aromatická, trpká. Až po uležení nebo přejití mrazíků na keři či stromu dostává žlutavou až hnědou barvu (tzv. zhniličkovatí) a je možné ji konzumovat.

Plody pak mají sladkou až příjemně nakyslou, slabě trpkou chuť. Jedná se o úplně poslední ovoce, které je možno konzumovat přímo ze stromu na zahradě. Pohled na mišpuli, obsypanou zralými, mrazem prošlými plody, je fascinující. Plody vydrží na stromu dlouho, ale většinou se, hned po přejití mrazem, zpracovávají různými způsoby.

Plody mišpule jsou nízkokalorické. Vyznačují se tím, že ze všech jaderovin obsahují nejvíce vlákniny a naopak nejméně sacharidů. Dále obsahují větší množství vápníku, hořčíku, fosforu, draslíku, sodíku a mědi. Z vitamínů jsou nejhojněji zastoupeny vitamíny C a B2, dále je přítomen karoten a aromatické látky. Plody mají široké uplatnění. Lze je použít pro přímý konzum, k výrobě vína, rovněž je můžeme sušit na křížaly. Díky vysokému obsahu pektinů snadno rosolovatí, proto se z nich vyrábějí marmelády. Často jsou konzervovány jako směsi s dalším ovocem, především s jablky, hruškami, borůvkami, šípky a jeřabinami. Z mišpulí se vyrábí i sirup, který se podává malým dětem jako lék při průjmech, protože díky obsahu tříslovin má stahující účinky. Kromě pozitivních účinků na trávicí trakt člověka, toto ovoce příznivě působí při léčbě kardiovaskulárních chorob a nemocí oběhového systému. Má protizánětlivé účinky. Napomáhá při zánětech dýchacích cest a snižuje hladinu cholesterolu v krvi. Ze sušených listů se připravuje nálev na kloktání při zánětech v krku, v ústní dutině, při kašli apod. Výjimečně se také používají na výrobu delikátních pálenek. Semena mišpulí se používají v líkárnictví. Mišpule se pěstuje jako keř nebo zákrsek a množí se štěpováním na semenáč mišpule nebo hlohu obecného. Na půdu není náročná, ale raději má slunné stanoviště. Škůdci

nijak netrpí. Chemická ochrana není tedy prakticky nutná. Nejčastěji pěstovanými odrůdami mišpule obecné jsou odrůdy holandská, velkoplodá, bezjaderná, nottighamská a královská. Narůžovělého, hustého a tuhému dřeva váží si řezbáři a nábytkáři. Mimořádně tvrdé mišpulové dřevo má využití pro výrobu nábytku.

Historie a současnost

Původ mišpulí je pravděpodobně v Orientu, z oblasti Malé Asie, Zakavkazí, Íránu, Turkménie. Často byla pěstována ve středověku jako ovocná dřevina, ve střední Evropě se údajně pěstuje od 12. století. Nejstarší nález semen mišpule na území ČR pochází z Mostu ze 14. století. Ten však nedokládá důkaz o kultivaci mišpulí. V kultuře se nejvíce pěstovala v oblastech kolem Středozeemního moře, v západních oblastech Německa, ve Francii a Holandsku. V německém Porýní byly nalezeny ve vykopávkách zbytky mišpulí ze 12. století. V Holandsku byla objevena a přibližně v roce 1760 popsána v současnosti nejrozšířenější odrůda mišpule holandská. Ve staré ovocnářské literatuře a katalozích ovocnářských firem jsou uváděny a nabízeny další různé odrůdy a typy mišpulí. Například Ovocnářský spolek v Brně roku 1825 nabízel „Velkou mišpuli“, „Obyčejnou mišpuli“, „Malou mišpuli bez semen“, roku 1850 potom ještě stromky s názvy „Mišpule bez semen“, „Velkou zahradní“ a „Obrovskou mišpuli“.

Autorem textů je Jiří Trefný (vpravo), autorem fotografií a loga je Vít Stanovský (vlevo)

V minulých stoletích se u nás mišpule pěstovaly v klášterních zahradách, zámeckých okrasných parcích, vysazovaly se do vinohradů, kde často zplaňovaly. Nerozšířily se ale tolik jako v sousedním Německu a ve Francii. Dnes se mišpule vyskytují především na Moravě, konkrétně na Strážnicku a zvláště v CHKO Bílých Karpat, avšak spíše sporadicky. Ojedinele ji můžeme nalézt na teplých, chráněných místech, zejména ve vinařských oblastech, nebo častěji pěstovanou na soukromých zahrádkách. Jedná se o typy podobné odrůdě holandská s menšími plody, což je ale s největší pravděpodobností zapříčiněno horšími pěstitelskými podmínkami. Několik mišpulí se nachází také ve středních Čechách, a to v oblasti Polabí. Nejznámější je památná mišpule v Miřejovicích u Litoměřic. Mišpule je netradičním ovocným druhem jádrového ovoce z čeledi růžovitých, Rosaceae. Je ještě méně rozšířená než kdouloň.

Slovy P. O. Mathioliho (1501 – 1577):

„Mišpulí jsou dva druhy. První obecná, které jsou známé téměř u všech národů a pak druhý druh rostoucí v Itálii a Řecku. Obecná mišpule jest stromek velikosti jabloně, avšak ne tak vysoký. Kůru má drsnou, ratolesť trnitě a bodlinatě, list dlouhý, silný, docela celokrajný. Kořeny nejdou moc hluboko, a nikdy nečerviví. Květ je bílý jako u kdoule, pouze menší, z něhož se později vyvinou ovoce v podobě okrouhlých a šedivých jablíček větších nežli duběnky. V jedné každé mišpuli je pět tvrdých a pleskatých peciček. Mišpule jest pozdním stromem a ovoce její zřídka dozrává na podzim; a proto česají se mišpule před dozráním a rozkládají se na slámu, kdež samy docházejí, měknou a hniličeni, stejně jako břekyně a oskeruše. Mišpule jsou přirozenosti

studené a suché, moci trpké, svírající. Vnitřní použití: listí a též ovoce mišpulové jest užitečné v případech, kde je třeba stažení (sevření), neboť zastavuje a ucpává všeliké hlenotoky jiné výtoky těla. Listí suchých mišpulí utřené nebo utlučené na prášek a píté s vodou z kuří nohy pomáhá při chrlení krve. Pecky z mišpulí utlučené na prach a požití ve váze jedné čtvrtce v doušku bílého vína, v němž byl uvařen předtím petrželový kořen, lomí (drobí) a mocně žene kámen; toto jest vyzkoušeno. Mišpule se také zadělávají do medu jako trnky proti palčivým hlenotokům v letním čase. Zevní použití: odvar z mišpulí ve formě vymývání a proplachování hrdla staví hleny usazující se v hrdle, na zubech a dásních. Proti přílišné menstruaci pomáhá, když se ženy myjí v odvaru listí a ovoce mišpulového. Při mdlém žaludku, který nemůže udržet potravu, vezmi suché mišpule, hřebíčky, muškátový oříšek – každého stejné množství – přidej trochu korálů, utluč vše na prášek, smíchej s růžovou vodou a udělej náplast, již přilož teplou na žaludek. Suché listí mišpulové utlučené na prášek ve formě záspy stahuje rány a staví krvácení. Dřeva mišpulového používají na topůrka k oštěpům, kopím a bičům; také se z něho vyrábějí výborné dřevce a dūtky ke kolbám a k honění, které se také hodí k mazání hřbetů a ledví zlých a nezbedných žen. Obecná mišpule - arabsky Zaror, latinsky Mespilas, vlašsky Nespelo, španělsky Nesperas, francouzsky Nespilier, německy Nespel.“

Mišpulové recepty:

(Pro Receptář speciál, spoluautor Jana Bucharová).

Sladkost z mišpule

Suroviny: 3 mišpule, přeceděnou šťávu ze 2 pomerančů, 5 lžic cukru a 1 sklenku rumu

Postup: Nejdříve zbváme mišpule slupky a pak z nich uděláme vidličkou kaši. Přidáme pomerančovou šťávu a cukr. Vše dobře zamícháme a přilijeme rum. Podáváme na malých mističkách.

Poháry s mišpulí a banánem

Suroviny: 4 mišpule, 1 banán, 1/2 hrnku mléka, 1/2 hrnku cukru a 1/2 sklenky rumu

Postup: Mišpule oloupeme, rozmačkáme je společně s dalšími ingrediencemi a umixujeme. Podáváme velmi studené.

Zmrzlina z mišpule

Suroviny: 2 hrnky mišpulové dužiny, 4 hrnky vody, 2 hrnky cukru, 2 lžice citronové šťávy a 1 sáček želatiny bez příchutě

Postup: Mišpuli rozmačkáme. Cukr rozpustíme ve vodě a smícháme s dužinou. Poté přecedíme a smícháme s citronovou šťávou. Želatinu smícháme se dvěma lžicemi vody a dáme ji rozpustit do hrnku ve vodní lázni. Potom spojíme želatinu s předešlou směsí a necháme zmrazit.

Marmeláda z mišpule

Suroviny: 1 kg mišpulí, 0,5 kg cukru a citronovou šťávu

Postup: Mišpule umyjeme, rozdělíme na čtyři části a vyndáme semínka. Poté dáme mišpule vařit do velkého hrnce, postříkáme je citronovou šťávou a přidáme polovinu cukru. Jakmile se začnou vařit, přidáme druhou půlku cukru a vaříme, dokud marmeláda nezhoustne. Podáváme studené nebo skladujeme v zavařovacích skleničkách. Obecně platí, že na jeden kilogram mišpulí se spotřebuje půl kilogramu cukru.

Mišpulové víno

Suroviny: 1100 g mišpulí, které přešly mrazem, 220 ml vody, 220 g cukru, živná sůl pro kvasinky, 1 g kyseliny citronové

Postup: Zralé mišpule očistíme a spaříme horkou vodou s rozpuštěným cukrem. Necháme vychladnout. Sirup slijeme do kvasné láhve, pevné mišpule můžeme nahrubo rozmixovat a přidat do sklenice. Přisypeme živnou sůl pro kvasinky, kyselinu citronovou a vinné kvasinky. Láhev opatříme kvasnou zátkou a směs necháme v teple postupně vykvasit. Před stáčením víno přefiltrujeme přes aktivní uhlí a naládujeme. Nejméně dva dny necháme ustát. Aromatické a lahodné víno nevšední chuti podáváme vychlazené.

PODĚKOVÁNÍ KRAJSKÉ RADĚ SENIORŮ

Báseň Červené Karkulky

Kdybych byla malířem, jako můj švagr Libor Vojkůvka, k jednotlivým slokám bych nakreslila obrázek např. chatky, masky, atd., ale na to nemám! S pozdravem Eva Vojkůvková alias Červená Karkulka (báseň byla zkrácena)

HOLA, HOLA !!!

Krajská táborová škola v přírodě volá!

SOS zprávu jsme slyšeli, kufry sbalili a do tábora dojeli. Uvítaly nás sruby, chatky, některé staré asi stejně jako my. Pryčny pod námi vrzaly, zuby i protézy po ránu zimou cvakaly, ale my jsme to nevzdali, pěkně až do rozcvičky jsme chrupkali.

Pak jsme kolem bazénu klusali, abychom naše staré kosti rozhýbali, po rozcvičce rychle do jídelny.

Kuchařky se snažily, aby naše bříška a chuťové buňky dobrou snídaní, obědem, či večeří zaplnily.

My jsme také nelenili, do řady soutěží se zapojili, například různé kvízy, hra „Člověče, nezlob se“, výroba hvězdiček, vše dohromady tvořilo vydařený zábavný balíček.

...

Ve zdravém těle, zdravý duch, na startech nás bylo jako much.

Hod na cíl granátem, slalom s koštětem a míčem, z toho plyne poučení: muži byli rychlejší. Takže ode dneška jim doma patří uklízení.

Do branky jsme se občas míčem trefili, když jsme si ve „svatyni“ některé naše politiky představili.

O medailové pozice nás často hosté z Bardějova připravili, my jsme jim to ale přáli, byli veselí a milí.

Všichni jsme sice nevyhráli, ale důležité je, že jsme se zúčastnili.

...

Osobitě kouzlo měly chvíle při muzice – cimbálovka, country, Karaoke se nám líbili velice.

Tančili jsme při nich na parketu, jako mladí kluci a děvčice.

Náhle ticho. Ptáci z okolních lesů to vzdali a málem do teplých krajin odlétávali,

když „Český slavík“ se slavící a ještě jeden i z ciziny (Bardějova) zaduli z plných plic a v pěvecké soutěži zazpívali.

...

Díky paní doktorce Malotové a její odborné přednášce jsme zjistili, že mozek miliardy buněk má.

Bude dlouho trvat než je „Alzík“ s „Parkinsonem“ stačí zlikvidovat a do domovů a LDN nás odstěhovat. Díky patří i dvěma našim pánům řidičům, bez nichž bychom nikam nedojeli.

...

Není tábor bez táboráku, plameny u našeho z opékacích špekáčků stoupaly až do oblaků.

Třešničkou na dortu se stal náš maskární karneval, který ten v brazilském Riu úplně odrovnal.

Sešla se směsice krásných maskovaných těl, svůdně se vlínily, když jejich průvod v čele s pionýry a námořníky šel.

...

Smrtku, tu jsme hnali, ještě na cestu s ní nejsme zralí. Milá byla i kočička bílá, se svým černým kocourkem, fotbalistky z Bělkovic, kuchařky s vařečkami a dobroty. To vše by nefungovalo bez „ELITY“, v jejímž čele poskakovala cudná matka představená, s krycím jménem Milena. Blízko její pravičky jásal za masky převlečené, pracovité a ochotné včeličky – budoucí novičky. Všechny se o naši zábavu vzorně staraly ale i nemilé věci s úsměvem zvládaly.

Přejeme jim, aby se za tuto neplacenou dřinu, do nebe dostaly.

Za vše díky, Krajská seniorská rado!

Doufáme, že se za rok zase někde shledáme a sejdem.

VELKÉ PODĚKOVÁNÍ (KRÁCENO)

Chtěla bych jménem všech seniorů poděkovat paní Mileně Hesové za obětavou a starostlivou práci, kterou pro nás seniory udělala a dělat bude. Byla to pro ni velká obětavost - co udělala, abychom se dobře cítili a aby se nám tam líbilo.

Seniorka M.H. z klubu seniorů Jívová.

...O proto díky za tento fantastický tábor, který byl vřelostně naplněn.
Dě se říká, že byl plný úsměvů, dobré nálady, o kterou se zaskoužili mnozí, v čele s paní Milenou Hesovou, která svou energii rozdávala plnými hrstmi.

Ještě jednou velké díky, myslím, že ani jedna z vás nebude děsťáky.

Jana Nováková
Klub důchodců
Šumperk

TECHNO SENIOR CHOLINA

V pátek 17. července Cholinští senioři podruhé uzavírali pololetí. Tentokrát na myslivecké chatě Skalka, spolu se svými hosty z Křelova. Ne, že by se jim před čtrnácti dny taneční zábavou na Dvoraně něco nepovedlo. Naopak, protože se rádi baví, tak si to prostě zopakovali. Opět dobrá hudba - skupina VySy, opět kvalitní občerstvení. A protože křelovští přivezli také něco na zub, tak se jedlo, pilo, zpívalo. Obsluhu opět zajistili mladí hasiči, zúčastnila se i paní starostka. Rovněž počasí se vydařilo, takže všeobecná spokojenost.

Teď senioři nastoupí klubové prázdniny, na jejichž konci taneční skupina vystoupí na hodech v blízké Seničce a po prázdninách, hned začátkem září, zahájí s lidovkou druhé pololetí.

10 LET SENIOR KLUBU CHOLINA

V rámci oslav desátého výročí založení klubu, uspořádali cholinští senioři 5. ročník sportovně-společenského odpoledne. Soutěžít a bavit se přijeli i senioři z Velkého Týnce, Křelova a Senice, kteří absolvovali pět soutěžních disciplín. Nejúspěšnějším týmem se stala Senice, která posbírala nejvíce medailí. K tanci a poslechu hrála Pohoda Uničov. Pohoštění zajistili místní mladí hasiči, kteří seniorům výrazně pomáhají při zajišťování klubových akcí. Však si také senioři jejich spolupráci nemůžou vynachválit. V rámci oslav mají senioři připraveny další akce v červenci, září, říjnu a jubilejní rok uzavřou klubovým Silvestrem.

Autorem textů je Doležal Josef, autorem fotografií je Příkrýl František.

Placená inzerce

Senior (55+) fit & termál pobyty

Načerpajte novú energiu a zregenerujte telo aj myseľ!

Sorea
HOTELOVÁ SPOLOČNOSŤ

**Vysoké Tatry,
Nízke Tatry, Spiš,
Bratislava**

- oddych a relax v hoteloch SOREA
- zdravá termálna voda z "MÁJA"
- Vital / Relax / Aróma pobyt
- Wellness a Pohoda senior
- Senior Vital Spiš
- masáže, morský kúpeľ, perlička, zábaly, sauny, relaxačné bazény
- turistika, cykloturistika v nádhernéj prírode

tel. +421 2 5542 2332, marketing@sorea.sk, obchod@sorea.sk, f /SOREA.dovolenka.na.Slovensku, www.sorea.sk

DEN, KTERÝ NEUPADNE V ZAPOMNĚNÍ

Na pozvání čestného člena Spolku vojenských důchodců Ing. Ladislava Vitoula, ředitele Vápenky Vitoul v Mladči se členové rady SVD v Olomouci a jejich rodinní příslušníci zúčastnili dne 14. července návštěvního dne v jeho podniku. Po srdečném přivítání se účastníci přemístili do prostoru vápencového lomu, kde shlédli odstřel a vyslechli historii dobývání. Bylo to velmi zajímavé i s další částí exkurze o zpracování vytěženého vápence. Předpokládali jsme pobyt v prašném prostředí, ale opak byl pravdou. Ve vápence byl vzorný pořádek.

Hostitel pro nás připravil soutěž v petangue a poté pozval účastníky exkurze k obědu v nově zrekonstruované kantýně. V jejím čele je nejen výstižné logo podniku ale i portréty významných osobností, které mají k tomuto podniku vztah.

Pan Ing. Vitoul velmi zajímavě vyprávěl o svých začátcích v podnikání a zejména o svém nástupu do podniku ve funkci ředitele.

Po výborném obědě odpoledne patřilo kulturním zážitkům. Svým uměním přítomné zaujal kouzelník Petr Kravčík, který do své produkce přizval i některé z diváků. Ovšem to, co předváděl ďábelský houslista Jiří Erlebach, nám bralo dech. Umělec nejen, že zvolil repertoár, kterým oslovil každého posluchače, ale ve svém vystoupení uplatnil šarm a vtip, čímž získal velký obdiv přítomných.

Ještě před odjezdem jsme byli pohoštěni na cestu a každý dostal od paní Vitoulové vtipný dárek a na památku společnou fotografii.

Pak už jsme se rozloučili, poděkovali kuchařkám, hostiteli a jeho manželce, kteří se nám po celý den věnovali, za den plný nevšedních zážitků, prostě nezapomenutelný.

Text: manž. Jursíková, foto: R. Gartner

SEZNAMKA PRO SENIORY

Vdovec 64/176 hledá přítelkyni do 60 let, která nechce být sama, která by zašla na kávu a procházku se psem. Jsem v důchodu a obyčejný muž. Přerov a okolí. Tel: 702 997 441.

Žena 63/175 hledá muže na občasná setkávání, turistiku, kolo, posezení u kávy. Ostatní si povíme při setkání. Bydlím 15 km od Olomouce a hledám přítele z blízkého okolí. Tel: 603 595 891.

Laďa 68/174/76 mladšího vzhledu hledá ženu se zájmem o přírodu, turistiku, chataření. Nejraději BR, ŠU. Tel: 606 918 214.

Vyšší, štíhlá bruneta hledá slušného společníka a kamaráda do 75 let pro všechny krásy podzimu ve dvou! Okr. PR, KM, OL. SMS na 779 970 246.

Nekuřačka hledá kamarádku nad 70 let z Olomouce. Tel: 702 559 452.

Aktivní babička 62/156, hledá kamaráda s autem a řidičským průkazem k houbření, výletům a na různé zajímavé akce. Posezení u kávy nebo vína. Prosím SMS 724 820 868.

Žena 70 let hledá kamaráda, se kterým by podnikla výlety po památkách, přírodou, za kulturou a na popovídání u kávy. Jsem z Prostějovska. Volat dopoledne, nebo večer, ale nejlépe sms. Tel: 725349901

Hledám muže seniora, který nechce jen přežít, ale ještě žít. Máš rád cestování, cyklistiku, pohyb a změnu. Ozvi se na 777 008 848.

Ráda poznám příjemnou starší paní - nad 70 let z Olomouce - až po Šumperk, pro společnou dovolenou u moře. V září. Ne Chorvatsko. Tel. 608 71 81 09

Hledám partnera do kurzů tance pro začátečníky v Šumperku v KD. Zahájení je 22. 10. 2017 - jde o 6 lekcí, 1 prodloužená. Je mi 63 let, 160 cm, štíhlá. E-mail: aranka.polova@seznam.cz.

65/168 žena hledá hodného kamaráda, nekuřáka, vdovce z Olomouce. Auto moc vítáno, na výlety a chatu. Osobní setkání napoví. Tel. 608 169 342.

Nečekáš-li od 70leté vdovy krásu ani bohatství ale přátelský a pohodový vztah, s aktivitami přiměřenými věku a zdraví, ozvi se. Šumpersko vítáno. E-mail : lo60bo-ko@seznam.cz

Zachovalý šedesátník 180/90, rozvedený, pracující, klidné povahy se zájmy: příroda, kolo, plavání, historie, hledá věkově přiměřenou partnerku podobných zájmů, pro hezké chvíle další etapy života. Olomouc a okolí. Tel. 704 487 263

Využijte služeb naší seznamky a podejte si BEZPLATNĚ inzerát.

Inzerát zašlete poštou na adresu: Moravský senior, z.s., Táboritů 237/1, Bělidla, 779 00 Olomouc

nebo e-mailem: redakce@moravskysenior.cz (do předmětu uvést "Seznamka")

Vyluštěte tajenku a soutěžte o věcné ceny. Znění tajenek posílejte do 18. 9. 2017 na adresu Moravský senior, z. s., Táboritů 237/1, Olomouc, 779 00, nebo e-mailem na adresu office@moravskysenior.cz. Nezapomeňte uvést celou svoji adresu a telefonní číslo, abychom vás o výhře mohli informovat.

Znění tajenek z prázdninových křížovek: Mládí není žádné neštěstí, to přejde s léty. Přátelství je slunce, co nikdy nezapadá. Výhru obdrží: Josef Král z Bohuňovic, Zdeňka Matějová z Brna, Vlasta Škodová z Rytyně v Podkrkonoší, Jiřina Kotryová z Rudy nad Moravou, Jan Kožíšek z Prahy a Radmila Šmakalová z Těšetic.

AUTOR: -KAWI-	TURECKÝ DŮSTOJNÍK	1. ČÁST TAJENKY	2x SNÍŽENÝ TON A	STRNĚNÉ (NÁREČNÉ)		DRÍVĚJŠÍ TUZEXOVÁ POUKÁZKA	CYKLO-HEXANON	LOSÍ MASO	ÚŘAD (ZASTARALÉ)	TOHLE	TROCHU NAVONĚT	PATICE ELEKTRONEK		2. ČÁST TAJENKY	HAD Z KNIHY DŽUNGLI
DRUH A RÁDCE MOHAMEDA					MAĎARSKÉ JEZERO									ZNAČKA NAŠICH LETADEL	
PATRÍCI ZNALCI VYBRANÝCH JÍDEL					MALÉ RTY									RUSKÝ SOUHLAS	
SLUŠIVOST										VAJÍČKO V SEMENÍKU				ZÁNĚT DÁSNÍ	
	AXIÁLNI					BÁSNICKÝ ZÁPOR			OBEZNÁMENÉ						VINO Z BÝVALÉ JUGOSLÁVIE
	ČÁST ATLASU					CITOSLOVCE RACHOTU			NÁZEV HLÁSKY R						
ŘÍMSKÝCH 1500			ŽLUTOHNĚDÉ BARVIVO				NEROZ-DĚLOVATI								
			JINAK ZVANÝ												
STARO-ARMÉNSKÉ MĚSTO				ZN. RUMUN. LETADEL			MONGOLSKÝ PASTEVEC							NÁ TO MÍSTO Z VNITŘKU PRYČ	
(HRAD (V LOTYŠ. ZEMĚPIS. NÁZVECH))											POVEL KOČHO				
											ZÁPOR				
ARABSKÝ KMEN											NEPROVÁDĚT SĚŤ				
	DOBA														
	PRAVOSL. KNĚZ													SPISOVÁ ZKRATKA	
BYT S DOBYTKEM NA PASTVĚ														OBILNINA	
															KANADSKÁ ŘEKA
PRIMÁT			ŠÍDLO V JIŽNÍ AFRICE	ZÁMEČKY SLUHA											
CITOSLOVCE PINKNUTÍ							PŘEDLOŽKA	SAZE	HODINY NA RADNICI	ROVNOST					
	PASENÍ	CELNÍ KÓD ANGOLY			NÁSTRAHA PYTLÁKA										
		ČESKÝ TECHNIK													
VRSTVA PRVOHOR					LES						ŽIDOVSKÝ KNĚZ			ZNAČKA MAĎAR. ŽELEZNIČ. VOZŮ	NE DOBRÁ
					NEVĚNOVAT						ASJSKÝ VOZÍK				
ELEKTRICKÝ NABITÁ ČÁSTICE						MÍSTO						PLEMENO PSA	ASJSKÝ STAT	ZKR. MUNIČ. ZÁKLADNY	
						OSAMO-CENO								ŠPANĚLSKÝ TITUL ŽENY	
3. ČÁST TAJENKY															
ZKR. TELE-VIZNÍCH NOVIN			ŘECKÁ NYMFA						TÝKAJÍCÍ SE JAVORU						
			PŘEDLOŽKA						SLOVENSKÝ „JESTLI“						
ZKRATKA VELMI KRÁTKÝCH VLN				JAPONSKÁ LOVKYNĚ PEREL							NEVZDĚLANÝ ČLOVĚK (NÁREČNÉ)				POMŮCKY:
															AMIR, ATANA, BAGÁN, ENENKL, ĪDA, IMOTA, MÁV, NARIP, NOVAL, PARITA, PILS
SPOJKA				ŘEKA							ŘECKÁ BOHYNĚ				

Hruška

maloobchodní síť

- největší tuzemský řetězec s potravinami
  - téměř 800 prodejen po celé ČR
  - slevy a akční zboží každý týden
- pravidelné spotřebitelské soutěže o hodnotné ceny
  - zboží s vlastní obchodní značkou

MO síť Hruška, jsme tu pro Vás.